

GESCOBIF

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Cito
t.a.v.
Postbus 1034
6801 MG Arnhem

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

IPC 2400

Onze referentie
217899

Uw e-mail van
17 juni 2010

Bijlagen
1

Datum 18 juni 2010
Betreft Subsidiebeschikking JPON 2010

Geachte heer

In reactie op uw subsidieverzoek van 17 juni jl. deel ik u het volgende mee.

Met bijgevoegd besluit wordt u een subsidie van maximaal € 59.320,-- verstrekt ten behoeve van de uitvoering van het projectvoorstel Jaarlijkse peiling van taal en rekenen in groep 4 en groep 8 van de basisschool in 2010. Dit bedrag zal binnenkort als voorschot aan u worden overgemaakt. De nadere voorwaarden van de peiling vindt u in de bijgevoegde subsidiebeschikking.

Heeft u vragen? Op www.cfi.nl vindt u instellingsinformatie en voorlichting over regelgeving en actuele ontwikkelingen in het onderwijs. U kunt ook telefonisch contact opnemen met het Informatiecentrum onderwijs of mailen naar ico@cfi.nl. Het Informatiecentrum is op werkdagen van 8.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur te bereiken via het telefoonnummer 079-3232333.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

namens deze,

28

Sleutel
deponeren!
25/8

Ua Cfi

deponeren
8ms 26/8/10

Dijksterhuis

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Cito
t.a.v. dhr.
Postbus 1034
6801 MG ARNHEM

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

IPC 2650

Onze referentie
219009

Bijlagen

Datum 23 juni 2010
Betreft Hoofdlijnenbrief SLOA

Geachte

01/09

Hierbij bied ik u de Hoofdlijnenbrief 2011-2012 aan voor de programmering van de onderwijsondersteunende activiteiten in het kader van de Wet SLOA. De Hoofdlijnenbrief geeft richting aan de subsidieaanvragen die de onderwijsondersteunende instellingen APS, CPS, KPC Groep, SLO, Cito en CINOP in kunnen dienen voor de uitvoering van activiteiten voor de onderwijssectoren PO, VO en BVE in 2011.

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegthart,
namens deze,
div. t.kwaliteit, directie Voortgezet Onderwijs,

29

dep Puh 10/10

Ministerie van VROM
t.a.v. De heer
Minister van Jeugd en Gezin en O.C.&W.
Parnassiusplein 5
2511 VX DEN HAAG

30

Datum
14 juli 2010

Onderwerp
examenteksten
filosofie

Geachte heer /

Dinsdag 25 mei is het landelijk eindexamen filosofie vwo 2010 afgenomen. Aan de hand van enkele teksten, veelal afkomstig uit kranten en tijdschriften of via internet, worden de examenkandidaten getoetst in kennis van inzicht in filosofische begrippen en filosofische denkwijzen.

De teksten die in het examen worden aangeboden zijn zorgvuldig geselecteerd op grond van onderwerp, inhoudelijke kwaliteit en taalgebruik.

Versillende teksten uit het vwo-examen 2010 zijn gebaseerd op een interview in NRC Handelsblad en vervolgens een internetartikel van de website van het Humanistisch Verbond. Wij vragen er uw begrip voor dat teksten die in het examen worden opgenomen soms moeten worden bewerkt. Voor het examen te lange artikelen worden ingekort en soms wordt – met het oog op het niveau van de kandidaten – de woordkeuze of de structuur enigszins vereenvoudigd.

Uit het oogpunt van strikte geheimhouding bij centrale examens is het jammer genoeg niet mogelijk om vooraf aan auteurs toestemming te vragen voor gebruik en bewerking van hun artikelen. Vandaar dat auteurs van in examens opgenomen teksten pas na het examen kunnen worden ingelicht.

Voor verdere inlichtingen kunt u terecht bij:
Cito
t.a.v. /
Postbus 1034
6801 MG Arnhem

Onder dankzegging en in de hoop u daarmee een genoegen te doen, voegen wij een exemplaar van het examen filosofie 2010 vwo bij.

Met de meeste hoogachting,

toetsdeskundige filosofie
Centrale Examens

Examen VWO
2010

tijdvak 1
dinsdag 25 mei
9.00 - 12.00 uur

filosofie

tevens oud programma

filosofie

Dit examen bestaat uit 17 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 57 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Als bij een vraag een verklaring, uitleg of argumentatie gevraagd wordt, worden aan het antwoord geen punten toegekend als deze verklaring, uitleg of argumentatie ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Opgave 1 Oriëntalisme en Occidentalisme

In onderstaande tekst beschrijft Jan de Hond, conservator geschiedenis aan het Rijksmuseum te Amsterdam, de ontstaansgeschiedenis van het Oriëntalisme. Het Oriëntalisme is een karikatuur van de oosterse mens en de oosterse cultuur. Oriëntalisme komt voort uit cultuurkritiek en een cultuurpessimistische houding tijdens de westerse Romantiek. De Hond laat deze geschiedenis beginnen bij Napoleon.

tekst 1

Napoleons veldtocht naar Egypte in 1798 was het startsein voor westerse bemoeienis met het Oosten: de Oriënt. Het Oosten was altijd al een belangrijke handelspartner geweest, maar nu werd het ook een lucratieve afzetmarkt voor industriële producten. Niet alleen op politiek-economisch, maar ook op cultureel gebied vormde Napoleons Egyptische avontuur een mijlpaal voor de oost-west relaties. Dit leidde tot wetenschappelijke en artistieke interesse in de Oriënt.

In de negentiende eeuw groeide het onbehagen met de eigen tijd en velen realiseerden zich dat kostbare waarden voorgoed verloren dreigden te gaan.

Een vluchtroute leidde naar de Oriënt. Dat statische Oosten was immers nog niet bedorven door de moderne cultuur. Hier hoopten vele westerlingen de waarden te vinden die in het moderne Westen allang verdwenen waren.

naar: Jan de Hond, *'Verlangen naar het Oosten. Oriëntalisme in de Nederlandse cultuur'*, Leiden: Primavera Pers, 2008

Volgens de filosofische stroming van het communitarisme en met name volgens Charles Taylor leidt modernisering tot het verloren gaan van waarden, wat direct samenhangt met secularisering.

- 3p 1 Leg uit hoe waarden door modernisering verloren kunnen gaan. Bespreek een voorbeeld van zo'n waarde die door modernisering verloren zou kunnen gaan. Leg bovendien uit wat het verband is tussen secularisering en modernisering.

tekst 2

Al sinds de late achttiende eeuw werd het enthousiasme voor de Oriënt verder gestimuleerd door de opkomst van de Romantiek. Voor romantische schrijvers en kunstenaars, met hun voorliefde voor passie, heroïek en felle tegenstellingen, was de Oriënt, met zijn sensuele haremvrouwen, stoere bedoeïenen en wilde hartstochten, een ideale plaats voor lokalisatie van hun eigen idealen en dromen.

Het Oosten werd een heuse hype. Oriëntalistische romans, gedichten, toneelstukken, opera's, schilderijen, sculpturen, keramiek, meubels, fotografie en architectuur: geen enkel genre bleef gevrijwaard van deze oosterse rage. Meer dan een eeuw lang bleef het Oosten een telkens terugkerend thema in de westerse kunsten.

naar: Jan de Hond, *'Verlangen naar het Oosten. Oriëntalisme in de Nederlandse cultuur'*, Leiden: Primavera Pers, 2008

Velen zochten kennelijk in het Oosten ervaringen die ze in het Westen niet meer konden vinden.

Ervaringen zijn volgens fenomenologen direct en onherleidbaar, maar dit inzicht is door het westerse denken naar de achtergrond gedrongen. Vanuit hun visie op ervaring als direct en onherleidbaar bekritisieren de fenomenologen het sciëntisme. Zij stellen dat de menswetenschappen een andere methode behoeft: de hermeneutische methode.

- 3p 2 Wat bedoelen fenomenologen als zij stellen dat de menselijke ervaring 'onherleidbaar' is?

Geef bovendien aan waarin de hermeneutische methode verschilt van de methode die het sciëntisme voorstaat.

Tegenover het Oriëntalisme staat het Occidentalisme: de visie op het Westen die in het Oosten leeft. Het is eveneens een karikatuur, maar nu van de westerse mens en de westerse cultuur: technisch verder ontwikkeld, maar puur materialistisch en van God los.

In 2004 verscheen het boek 'Occidentalism. The West in the Eyes of its Enemies' van de Brits-Nederlandse Ian Buruma en de Israëlitische Avishai Margalit. Op de voorkant van dit boek wordt de westerling afgebeeld als een vette kapitalist die zich – in smoking en met een varkenskop – wentelt in gouden munten, met rokende schoorstenen op de achtergrond.

In een recensie schrijft Arnold Heumakers hierover het volgende:

tekst 3

Occidentalisme is het niet aan geografische grenzen gebonden begrip dat alle waarden dekt die door gelovige en ongelovige occidentalisten worden verworpen: het idee, het concept van de materialistische, kapitalistische, ongelovige, oppervlakkige, triviale, wortelloze, aan mode verslaafde, raciaal gemengde, verstedelijkte, verseksualiseerde samenleving. Het gaat dus niet uitsluitend om Amerika, althans het idee Amerika, maar om het hele, verweekte, vergiftigde Westen met zijn democratische cultuur van de middelmaat. En lees voor 'het Westen' dan ook modernisering van derdewereldlanden of vormen van decadente verwestering in de islamitische wereld.

bron: Arnold Heumakers, *NRC Handelsblad*, 7 mei 2004

Deze karikaturen presenteren het Oosten als religieus en het Westen als een cultuur waarin religie verdrongen is door de (instrumentele) rede en de wetenschap.

Durkheim, die wel de vader van de sociologie wordt genoemd, geeft een sociologische beschrijving van twee functies van religie in een samenleving. Eén daarvan, de speculatieve functie, kan door de wetenschap worden overgenomen. De andere functie daarentegen niet en deze tweede functie loopt in de huidige westerse samenleving zelfs gevaar.

- 4p 3 Wat is die tweede functie die Durkheim geeft in zijn sociologische beschrijving van religie?

Leg aan de hand van tekst 3 uit dat deze tweede functie van religie gevaar loopt in de huidige westerse samenleving.

Leg bovendien uit waarom deze tweede functie niet door de wetenschap kan worden overgenomen.

De occidentalist verheerlijkt het leven op het platteland en hekelt het leven in de grote stad. Op het platteland leeft de mens een 'eigenlijk' leven: dicht bij de natuur, een leven zoals het bedoeld is.

In de stad daarentegen is de mens zijn wortels kwijt, is de mens gedegeneerd en is het leven verworden tot opportunistisch hedonisme. Heumakers vervolgt zijn artikel met het volgende:

tekst 4

De stad als centrum van het kwaad, als centrum van zedeloosheid, goddeloosheid, individualisme, geld, handel en seks. De stad als een gigantische marktplaats met hotels, bordelen en warenhuizen waar alles te koop is voor een goed, aards leven. De stad waar de mensen liegen en bedriegen, hoeren en snoeren. "Osama bin Laden en Mohammed Atta kozen niet voor niets New York uit. Het gaat niet om steden per se, maar om wat sommige steden symboliseren en dat is alles behalve religie", zegt Margalit. De stad is in hun optiek een metafoor voor een zielloos bestaan.

bron: Arnold Heumakers, *NRC Handelsblad*, 7 mei 2004

In deze visie staat de westerse stad in schril contrast met de polis die Al Farabi beschrijft als deugdzame stad. In deze beschrijving van de deugdzame stad noemt Al Farabi een hiërarchie van objecten van kennis. Verder beschrijft hij verschillende soorten gedachtegangen bij mensen die leiden tot verkeerde visies op de religieuze waarheid. Er zijn volgens Al Farabi drie oorzaken van het ontstaan van onjuiste religieuze inzichten.

- 3p 4 Beredeneer aan de hand van tekst 4 welke oorzaak van onjuist inzicht de occidentalist in het Westen zal zien.

Noem daarbij een object van kennis uit de deugdzame stad van Al Farabi waarvan de occidentalist zal beweren dat het in de westerse stad ontbreekt.

Kritiek op de westerse instrumentele rede is niet nieuw en ook niet alleen afkomstig uit andere culturen. Cultuurkritiek maakt al sinds de romantiek deel uit van het westerse denken. Al sinds die tijd zijn er denkers van naam die kritiek leveren op de westerse rationaliteit.

Omdat zowel de westerse wetenschappelijke benadering als de oosterse religieuze benadering waarheidspretenties hebben, spreekt Samuel Huntington van een "Clash of Civilizations" (botsende beschavingen). Huntington stelt vanuit een cultuurrelativistische positie de (natuur)wetenschappelijke benadering en de religieuze ervaringswereld op zo'n wijze tegenover elkaar, dat dit onvermijdelijk leidt tot een botsing tussen beschavingen.

3p 5 Ben jij van mening dat cultuurrelativisme – in het algemeen – inderdaad leidt tot een botsing tussen beschavingen?

Beargumenteer je antwoord en leg in de toelichting op je antwoord uit wat er onder cultuurrelativisme wordt verstaan.

Opgave 2 Humanisme, geloven en weten

In de afgelopen eeuwen heeft het humanisme in onze westerse cultuur een duidelijke plaats ingenomen als levensbeschouwing. Het Humanistisch Verbond beschrijft het humanisme op haar website als "een levensbeschouwing die bij het interpreteren van de wereld en de plaats van de mens uitgaat van de 'redelijke en zedelijke vermogens' van de mens. Het humanisme doet daarbij geen beroep op een bovenmenselijke of bovennatuurlijke macht of kracht, zoals een God."

Verder wordt de levensbeschouwing als volgt omschreven:

tekst 5

Het woord 'humanisme' is afgeleid van het Latijnse 'humanitas'. In het woord zitten twee betekenissen vervat, namelijk 'mens-zijn' en 'het streven naar menselijkheid'. In het humanisme staan beide elementen centraal. [...]

Humanisten hechten voor wat betreft kennisverwerving sterke waarde aan de wetenschappelijke methode en menen dat de geschiedenis uitwijst dat de wetenschappelijke methode betrouwbaarder is dan een goddelijke openbaring. Humanisten weten sommige dingen [...] gewoon niet, en over veel andere dingen twijfelen ze. Het twijfelen en het voortdurend bereid zijn om levensbeschouwelijke vragen en antwoorden in het licht van nieuwe informatie opnieuw te bezien, is misschien wel één van de belangrijkste kenmerken van het humanisme.

Sommige humanisten noemen zich overigens wel religieus, andere humanisten zeggen niet te weten of er iets is tussen hemel en aarde en zeggen daarover dus ook geen uitspraak te kunnen doen. Deze diversiteit aan opvattingen vinden humanisten belangrijk en waardevol. Humanisme is ook een moreel en politiek streven. [...]

Menselijke waardigheid heeft een fatsoenlijke en rechtvaardige politiek nodig, zowel nationaal als internationaal. In het publieke debat spreken humanisten zich daarom regelmatig uit tegen onrecht en over thema's als armoede, sociale ongelijkheid, etnische tegenstellingen, het milieu, mensenrechten enzovoort. Het politieke en morele streven van de humanistische beweging komt in Nederland onder meer naar voren in het werk van het humanistische instituut voor ontwikkelingssamenwerking HIVOS, Aim for Human Rights en Humanitas.

bron: www.humanistischverbond.nl

Omdat binnen het humanisme plaats is voor uiteenlopende overtuigingen – sommige humanisten noemen zich wel religieus en andere niet – lijkt het moeilijk om een eenduidige definitie van de stroming te geven.

Ook is het de vraag of je het humanisme als religie zou kunnen omschrijven. In sommige gevallen kan het belangrijk zijn om als religie gezien te worden – bij het krijgen van subsidie bijvoorbeeld.

Aan de andere kant: als er geen duidelijke eisen zijn waaraan een levensbeschouwelijke stroming zou moeten voldoen om een religie te heten, zou elke levensbeschouwelijke stroming zich een religie kunnen noemen.

- 4p 6 Welke twee problemen kunnen zich voordoen bij het definiëren van religie? Leg aan de hand van deze problemen en tekst 5 uit in welk opzicht het humanisme wel als een religie beschouwd kan worden en in welk opzicht het humanisme niet als een religie beschouwd kan worden.

In een interview in NRC Handelsblad van 26 juli 2008 haalt minister André Rouvoet het humanisme aan om een vergelijking te maken tussen rede en geloof als diepste overtuiging in een debat.

Deze vergelijking doet enigszins denken aan de wetenschapsfilosofische discussie tussen Karl Popper en Paul Feyerabend over de status van wetenschap. Rouvoet zegt in het interview het volgende over de vergelijking tussen geloof en rede:

tekst 6

Humanisten vinden dat christenen hun geloof in de politiek zouden moeten relativeren. Maar zij hebben óók hun diepste overtuigingen, hun levensbeschouwelijke uitgangspunten, die zij niet willen opgeven. Zij baseren zich bijvoorbeeld op de universele mensenrechten en zeggen dat degenen die dat niet doen, het niet hebben begrepen. Humanisten en liberalen zeggen: redeneren vanuit het geloof is achterlijk. Uitgaan van de menselijke rede klinkt heel logisch, maar beargumenteer het maar eens. [...]

Geloof is niet irrationeel, maar bovenrationeel. Het is een andere vorm van kennis, van wetenschap – een andere manier van zeker weten. Welk verschil maakt het wat betreft de politieke overtuigingskracht of je gelooft dat de wereld door de Schepper geschapen is, of dat er een oerknal was? We nemen dat aan op gezag van anderen. Ik doe het op basis van een boek, anderen op basis van wat ze uit de krant of de wetenschap leren.

bron: NRC Handelsblad, 26 juli 2008

In reactie op dit interview met Rouvoet schrijft de voorzitter van het Humanistisch Verbond Rein Zunderdorp over de overeenkomst tussen geloof en wetenschap het volgende:

tekst 7

De overeenkomst is volgens hem [Rouvoet] dat beide overtuigingen even 'bovenrationeel' zijn. De één gelooft in de bijbel, de ander in de wetenschap, maar in beide gevallen baseert men zich op 'het gezag van anderen'. Nog los van het feit dat humanisme meer omvat dan wetenschap, is de vooronderstelling dat wetenschap een geloof zou zijn wel erg kort door de bocht.

Wetenschap en religie zijn niet soortgelijke vormen van geloof, maar fundamenteel andere vormen van kennisverwerving.

bron: www.humanistischverbond.nl/

Met deze laatste zin van tekst 7 stelt Zunderdorp dat geloof en wetenschap op fundamenteel andere manieren tot kennis komen.

- 3p 7 Op welke van de twee visies op wetenschap zou Zunderdorp in dit geval de argumentatie voor zijn stelling het beste kunnen baseren – op de wetenschapsvisie van Popper of op de wetenschapsvisie van Feyerabend? Geef in je argumentatie duidelijk de posities van Popper en Feyerabend weer.

In tegenstelling tot Zunderdorp schrijft de filosoof Willard van Orman Quine, dat de scheidslijn tussen objecten van de wetenschap en die van het geloof op kennistheoretisch niveau helemaal niet zo scherp is. Quine sluit niet uit dat binnen de kennistheorie bovenrationele argumenten een rol spelen. In 'Two Dogmas of Empiricism' schrijft hij hierover:

tekst 8

Maar wat betreft hun kentheoretische fundering verschillen fysieke objecten en goden alleen gradueel van elkaar, niet wezenlijk. Beide soorten entiteiten maken deel uit van onze concepties als cultureel bepaalde postulaten. De mythe van fysieke objecten is in kentheoretisch opzicht superieur aan de meeste andere, omdat [...]

bron: 'Two dogmas of Empiricism', geciteerd in 'Rede en religie', pag. 49

- 3p 8 Waarom is volgens Quine de mythe van fysieke objecten superieur aan andere mythen?

Maak je antwoord duidelijk met behulp van een voorbeeld.

Geef vervolgens aan welke rol religieuze uitspraken in Quine's visie kunnen hebben.

De rol die metafysische uitspraken kunnen hebben, hangt samen met het zichtbaar worden van twee dogma's die het empirisme er volgens Quine op nahoudt.

- 4p 9 Leg uit hoe de onthulling van deze dogma's leidt tot de mogelijkheid van betekenisvolle metafysische uitspraken.

Licht in je antwoord toe om welke twee dogma's het gaat.

De theologe Karen Armstrong heeft onderzoek gedaan naar de betekenis van religieuze uitspraken en bronnen van religies. Zij vindt het kentheoretisch perspectief op religie, zoals Rouvoet en Zunderdorp beiden hanteren, niet alleen onvruchtbaar, het gaat volgens haar zelfs volledig voorbij aan wat religie eigenlijk is. Zij zegt hierover in haar lezing 'What is religion?' het volgende:

tekst 9

Ik wil vandaag dan ook graag ingaan op een aantal van deze moderne westerse misvattingen, en allereerst vaststellen wat godsdienst niet is.

De meest alledaagse veronderstelling is misschien dat godsdienst vooral bestaat uit een orthodoxe leer. Dit is zozeer het geval dat godsdienstige mensen vaak 'gelovigen' worden genoemd, alsof hun belangrijkste daad is dat ze een reeks opvattingen over het goddelijke aanvaarden. Maar kijken we naar de grote sterren uit het verleden, zoals Boeddha, Confucius of Jezus, dan constateren we dat zij niet alleen heel weinig belangstelling toonden voor metafysica en theologie, maar dat deze volgens sommigen zelfs uitgesproken schadelijk konden zijn. Niet omdat zij geen belang in het heilige stelden, maar omdat ze wisten dat de hoogste werkelijkheid onzegbaar en onbeschrijfelijk was. Godsdienst was geen kwestie van gedachtevorming. Elk godsdienstig onderwijs was pragmatisch of zou dit moeten zijn.

bron: Karen Armstrong, 'What is religion?', Van der Leeuw-lezing 2008

Armstrong brengt hier naar voren hoe problematisch het kan zijn over metafysische zaken te spreken. Ook de filosoof Immanuel Kant zag dit probleem.

- 2p 10 Geef aan in welk opzicht Kant het eens zou zijn met Armstrong over het problematische van het doen van metafysische uitspraken. Leg je antwoord uit met behulp van tekst 9.

Armstrong vervolgt haar lezing:

tekst 10

Een mythe of leer is in wezen een actieprogramma; het krijgt pas betekenis als het in praktijk wordt gebracht – ritueel, ethisch of beschouwend. Zo lijken ook de regels van een bordspel uiterst vaag, abstract en onbegrijpelijk ingewikkeld – totdat we gaan spelen, dan valt alles op zijn plaats. Maar tegenwoordig vinden velen dat ze alleen een waarachtig godsdienstig leven kunnen leiden als ze voor zichzelf zekerheid over het bestaan van God kunnen hebben. Wetenschappelijk is dit een degelijke redenering, die wil dat we een beginsel eerst vaststellen voordat we het toepassen. Maar voor Boeddha of Confucius was dit de verkeerde volgorde.

bron: Karen Armstrong, 'What is religion?', Van der Leeuw-lezing 2008

Metafysische uitspraken worden door het logisch positivistisch verificatieprincipe als betekenisloos bestempeld.

- 3p 11 Geef aan met behulp van tekst 9 en tekst 10 hoe, volgens Armstrong, metafysische uitspraken wel betekenis kunnen hebben. Waarom is het nu, vanuit het perspectief van praktijken, gemakkelijker om de vraag of het humanisme een religie is te beantwoorden? Beargumenteer je antwoord met behulp van de lezing van Armstrong (tekst 9 en tekst 10) en met behulp van tekst 5.

Opgave 3 Ramadan in de post-seculiere samenleving

Op 15 maart 2008 hield de filosoof Jürgen Habermas in Nederland een lezing over de post-seculiere samenleving. Aan zijn stem wordt in het maatschappelijk debat over de rol van religie in onze samenleving groot gezag toegekend. Afgelopen jaren heeft deze Duitse filosoof veel opzien gebaard met zijn pleidooi voor het meer serieus nemen van godsdienstig geïnspireerde opvattingen in de post-seculiere samenleving. Zijn kijk op de rol en betekenis van religie lokte over de hele wereld maatschappelijk commentaar uit.

Naar aanleiding van Habermas' lezing aan de Tilburgse universiteit verscheen in het Nederlands Dagblad een artikel onder de titel 'Verlichtingsdenker vindt godsdienst onmisbaar'. De volgende tekst komt uit dit artikel.

tekst 11

In zijn lezing riep Habermas de vraag op, hoe om te gaan met de toenemende rol van godsdiensten in de samenleving. Volgens hem zijn er in het huidige debat twee uitersten die elkaar wederzijds van extremisme beschuldigen. De ene groep beticht de andere van 'Verlichtingsvijandig multiculturalisme', dat kritiekloos minderheden in de politieke cultuur uitnodigt.

De andere groep beschuldigt de eerste van 'Verlichtingsfundamentalisme' en verwijt deze dat ze godsdienst helemaal naar het privé terrein wil verbannen. Deze 'Verlichtingsfundamentalisten' vinden religie cognitief en historisch gezien achterhaald en menen dat die [religie] zich daarom uit de politiek moet terugtrekken.

bron: 'Verlichtingsdenker vindt godsdienst onmisbaar', Mare Janssens, Nederlands Dagblad, 21 maart 2008

De door Habermas aangehaalde groepen zijn te beschouwen als karikaturen van verschillende vormen van secularisme die in Europa bestaan.

- 4p 12 Leg voor elk van de twee geschetste karikaturen uit welke vorm van secularisme past bij welke karikatuur.
Maak tevens in je antwoord duidelijk wat het verschil is tussen secularisering en secularisme.

In tekst 11 lijkt het onderscheid tussen een publieke sfeer en een privé-sfeer als onproblematisch te worden verondersteld. De filosoof Foucault beredeneerde dat dit onderscheid op zichzelf kan worden gezien als het resultaat van moderne machtsuitoefening.

- 4p 13 Op welke wijze kan het onderscheid tussen de publieke en de privé-sfeer volgens Foucault worden gezien als het resultaat van moderne machtsuitoefening?
Geef daarbij aan tot welke moeilijkheden deze scheiding van publieke sfeer en privé-sfeer kan leiden en beargumenteer bovendien welke houding Foucault hier tegenover zou bepleiten.

Opvallend is dat Habermas veel minder negatief over de rol van godsdiensten in de samenleving oordeelt dan velen van een verlichtingsfilosoof hadden verwacht.

"Vooral met betrekking tot het kwetsbare terrein van het sociale samenleven beschikken religieuze tradities over de kracht om morele intuïties op overtuigende wijze tot uitdrukking te brengen", zo zegt Habermas. De geëigende rollen in de discussie tussen het hedendaagse secularisme en het religieus traditionalisme mogen wat hem betreft gerust omgedraaid worden. Neutraliteit van de staatsmacht mag in ieder geval niet verwisseld worden met uitsluiting van religieuze uitingen uit de politiek.

Wel stelt hij een voorwaarde aan de inbreng van religieuze taal in de politieke meningsvorming, een voorwaarde die hij concretiseert in verschillende eisen.

4p 14 Ben jij het eens met Habermas dat er een voorwaarde moet worden gesteld aan de inbreng van religieuze taal in de politieke meningsvorming?

Beargumenteer je antwoord aan de hand van drie concrete eisen die Habermas stelt aan de plaats van religie in de openbaarheid.

Met zijn pleidooi voor het meer serieus nemen van godsdienstig geïnspireerde opvattingen in onze post-seculiere samenleving zou Habermas op bijval van de filosoof en islamitisch theoloog Tariq Ramadan mogen rekenen.

Ramadan – volgens 'Time Magazine' een van de honderd meest invloedrijke mensen in 2004 – was tot augustus 2009 hoogleraar aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam waar hij onderzoek deed naar 'Burgerschap en identiteit'.

Hij pleit voor een nieuw groot verhaal, 'de nieuwe wij' zoals hij het noemt.

In het onafhankelijk vakblad voor het onderwijs 'Didaktief' verscheen in april 2008 een interview met Ramadan onder de titel 'De nieuwe wij. Eenheid in verscheidenheid.' In dit interview stelt Ramadan dat normen en regels in de maatschappij duidelijk moeten zijn en door iedereen moeten worden gerespecteerd, en dat normen en waarden strikt onderscheiden moeten worden.

Tekst 12 en 13 komen uit dit interview.

tekst 12

Niemand kan bepaalde waarden opleggen. Het is beter het bij wetten te houden: dit is wat we acceptabel vinden. Je kunt de gewetens van mensen niet controleren, stellen dat ze hetzelfde moeten denken als jij. De waarde dat diversiteit goed is, moet gedeeld worden, maar we hoeven het niet over alles eens te zijn. [...]

Juist dat je het niet eens bent over waarden, is kenmerkend voor 'de nieuwe wij': dat is verschillende waarden en meningen. Wie gezamenlijke waarden wil vastleggen, begint met goede intenties, maar eindigt met dogma's.

bron: 'De nieuwe wij. Eenheid in verscheidenheid', interview door Monique Marreveld, 'Didaktief', nummer 4, april 2008

In de 17e eeuw betoogde ook Locke al, net als Ramadan nu, dat burgers dezelfde rechten en plichten moeten hebben voor de wet. Tevens stelde Locke vast welke bevoegdheid en plicht zouden moeten toekomen aan de burgerlijke overheid.

- 2p 15 Beargumenteer dat Locke het eens zou kunnen zijn geweest met Ramadan dat niemand aan anderen waarden op kan leggen.

Maar het is de vraag of wetten en regels, rechten en plichten, genoeg zijn om een maatschappij te laten functioneren. Volgens Ramadan heeft burgerschap behalve een juridische ook een sociaal-psychologische dimensie...

tekst 13

Het juridische raamwerk biedt ruimte aan diversiteit, maar om die rijkdom op waarde te schatten heeft een burger het gevoel nodig er bij te horen, 'a sense of belonging'. Maar dat gevoel is – net als de liefde – afhankelijk van tweerichtingsverkeer. [...]

De vraag: wat ben je, een moslim of een Nederlander, is absurd. Je bent nooit maar één ding, ieder mens heeft verschillende identiteiten, het hangt af van de omstandigheden welke belangrijker is. Als ik moet stemmen, ben ik Nederlands en maak ik me druk om de samenleving. Maar als ik sterf, is mijn paspoort geen antwoord. Niets, maar dan ook niets belet me in Holland om te bidden, te vasten, om te doen wat ik moet doen als moslim. Ik ben hier volledig vrij. Wie de islam niet praktiseert, moet het systeem niet de schuld geven. De Nederlandse wet vormt géén enkel excuus om geen goede moslim te zijn.

bron: 'De nieuwe wij. Eenheid in verscheidenheid', interview door Monique Marreveld, 'Didaktief', nummer 4, april 2008

De Canadese filosoof Charles Taylor heeft in de 20e eeuw het secularistische model van de overlappende consensus ontworpen. Daarmee wilde hij behalve gehoorzaamheid aan de wetten en regels van de legitieme autoriteit ook respect voor diversiteit van overtuigingen en onderlinge tolerantie tot stand brengen.

- 5p 16 Beargumenteer in hoeverre het pleidooi van Ramadan past binnen het model van overlappende consensus dat Taylor gebruikt. Maak bovendien duidelijk waarin dit model van overlappende consensus verschilt van de andere twee vormen van secularisme die Taylor onderscheidt.

De van oorsprong Egyptische Tariq Ramadan is het kennelijk niet eens met de visie op het Westen van de 20e eeuwse Egyptische theoloog Sayyid Qutb. Ramadan stelt immers dat de Nederlandse wet geen excuus is om geen goed moslim te zijn. In de ogen van Qutb is het Westen echter één groot bordeel, doortrokken van dierlijke lusten, hebzucht en egoïsme en waarin het menselijk denken er de status van God heeft gekregen. Qutb riep daarom op tot een gewelddadige revolutie.

Daarbij legitimeerde hij religieus geweld tegen de staat uit naam van de individuele gewetensvrijheid.

3p 17 Beargumenteer waarom de individuele gewetensvrijheid volgens Qutb een gewelddadige revolutie rechtvaardigt.

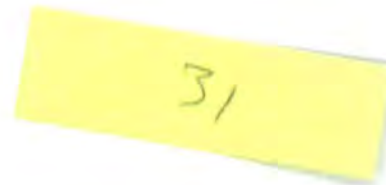
Geef tevens aan in welk opzicht dit in gaat tegen zowel het standpunt van Ramadan in tekst 13 als de opvatting van legitieme autoriteit in het secularismemodel van Taylor.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.

Ministerie van OCW	
E-doc Nr.	259238
Datum Reg.	
Directie	VO

Ministerie van OCW
Directie Voortgezet Onderwijs (IPC 2650)
T.a.v. de heer drs.
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Onderwerp
14 juli 2010	2010.32/AW/JW		Aanvraag subsidie wet SLOA 2011 (reguliere subsidie)

Geachte

Bijgaand ontvangt u in het kader van de Wet SLOA het verzoek tot verlening van subsidie in de SLOA mantels aan Cito voor het jaar 2011.

Dit verzoek gaat vergezeld van een overzicht van de verschillende projecten en de bijbehorende standaard projectomschrijvingen.

Voor de subsidie ten behoeve van het Leerling- en onderwijsvolgsysteem (Cit/rd-11-01; vervolg op Cit/rd-10-01) hebben besprekingen plaatsgevonden met de betreffende ambtenaar gericht op inzet het VSO. De daaruit voortvloeiende afspraken zijn helaas nog niet definitief goedgekeurd ten tijde van het verzenden van deze brief. De tekstuele aanvraag zal te zijner tijd separaat verzonden worden.

Cito heeft bij deze aanvraag (naast de projectomschrijvingen) geen separate beleidsnotitie geschreven met betrekking tot de expertiseactiviteiten. Ik hoop dat u wilt volstaan met de volgende toelichting:

De ruimte voor Cito binnen het financiële kader van de mantel Expertisecentrum is voor een belangrijk deel geprogrammeerd voor de sector PO waaronder voor het leerlingvolgsysteem. Met de betreffende ambtenaren van uw ministerie is overleg gevoerd over een effectieve inzet van deze middelen in het kader van het beleid van de minister van OCW.

Traditioneel omvat de mantel Expertisecentrum ook het project Periodieke Peilingen Primair Onderwijs. Ten behoeve van dit project worden, in overleg met de afdeling PO van uw ministerie, afspraken gemaakt over de besteding van de activiteiten in de komende jaren.

Het resterende budget wordt ingezet voor expertise op het terrein van de onderwijskundige psychometrie (toetstechnische kwaliteitsbewaking van de examens), onderwijskundige informatietechnologie en (traditiegetrouw) voor ondersteuning van de Nederlandse Antillen en internationale contacten. De jarenlang additioneel gefinancierde activiteit toetsontwikkeling Olympiade is in de expertise mantel opgenomen voor € 44.377.

In de hoofdlijnenbrief 2010-2011 wordt uitgegaan van een budgettair kader van € 17.007.518. Bij de constructie van de centrale examens worden kosten gemaakt die niet zijn gedekt in dit budgettair kader. In analogie met 2010 is hiervoor een separate additionele subsidie aangevraagd (Cit/6.2b-11-54).

Ik spreek de verwachting uit dat we op korte termijn een definitief antwoord op de aanvragen van subsidie mogen verwachten. Daar waar toelichting of overleg nog gewenst is, zijn wij gaarne bereid daarover nader met u te communiceren. U kunt daarover contact opnemen met de heer H. Tax (026-3521504). Hij verzorgt de coördinatie van de SLOA-aanvragen.

Met vriendelijke groet,

Lid Raad van Bestuur,
Portefeuille Onderwijs

Bijlagen:

De beknopte projectbeschrijvingen van de aanvragen (in vijfvoud)

Een financieel overzicht van de aanvragen

Een cd-rom met zowel de projectbeschrijvingen alsmede het financieel overzicht

Cc De heer, [REDACTED]

Mevrouw [REDACTED]

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Programmanager Centrale Examens Telefoonnummer : ██████████
Projectnaam	Constructie centrale examens voor de algemeen vormende vakken en de beroepsgerichte programma's vmbo, exclusief de werkzaamheden van constructiegroepsleden.
Projectcode	Cit/w-11-01
Doel activiteit	Constructie centrale schriftelijke examens (cse) en praktijkexamens (cspe) vmbo voor de vakken: Nederlands (leesvaardigheid en schrijfvaardigheid), Fries, Engels, Frans, Duits, Spaans, Turks, Arabisch, wiskunde, nask 1, nask 2, biologie, economie, geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijleer 2, muziek, dans, drama, tekenen, handenarbeid, textiele werkvormen, audiovisuele vormgeving, administratie, handel en verkoop, handel en administratie, mode en commercie, metselen, schilderen, timmeren, bouwbreed, fijnhoutbewerking, bakken, horeca, consumptief breed, elektrotechniek, metaaltechniek, installatietechniek, metaalektro, instalektro, grafimedia, transport en logistiek, voertuigtechniek, verzorging, uiterlijke verzorging, zorg en welzijn breed, ICT-route, technologie, SDV, techniek-breed, intersectoraal.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De examenconstmctie vindt plaats in opdracht van het CvE.
Producten en Diensten	Examens vmbo van de bovengenoemde vakken en programma's voor het jaar 2012 en 2013 (gedeeltelijk). De activiteiten bestaan uit: <ul style="list-style-type: none"> • Begeleiden constructiegroepen; • Overleg over constructieopdrachten van het CvE; • Bewerken, controleren en bespreken uitgangsmateriaal; • Constmeren, afstemmen, controleren en bespreken van opgaven en correctiemodellen; • Samenstellen examen(concepten); • Overieg met CvE-vaksecties over vaststelling in fasen; • Gereedmaken voor drukken • Drukproefcorrecties en erratumprocedure; • Normeringadviezen geven; • Evaluatie uitvoeren en publiceren (examenverslag en evaluatie per vak).
Tijdpad	Oe werkzaamheden vinden gedurende het gehele jaar plaats. Er is een start voor de examens van het jaar x te onderscheiden in augustus van jaar x-2. In de periode april – september van het jaar x-1 worden de examens aangeboden ter vaststelling aan de vaksecties. Tot januari van het jaar x worden de examens drukklaar gemaakt. In jaar x worden de

	examens afgenomen, genormeerd en geëvalueerd.
Doorloop	Doorloop van de cyclische examenconstructie is verwacht in 2012 en volgende jaren.
Evaluatie	<p>Jaarlijks vinden na afloop van de examencampagne in samenspraak met het CvE een normering en evaluatie van alle afgenomen examens plaats. Dit kan leiden tot een aanpassing van de constructieopdracht voor de komende examenconstructie.</p> <p>In september publiceert Cito jaarlijks het examenverslag. Hierin wordt een inhoudelijke analyse gegeven van de afgenomen examens. Ook wordt aandacht besteed aan inhoudelijke vernieuwingen. Het examenverslag wordt aan een groot aantal actoren toegezonden. Scholen voor voortgezet onderwijs kunnen het examenverslag downloaden van internet. (www.cito.nl)</p>
Gevraagde subsidie 2011	<p>Totaal : € 8.500.065</p> <p>Personele kosten : € 8.140.707</p> <p>Activiteitenkosten : € 359.358</p>

SUSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Programmamanager Centrale examens Telefoonnummer : ██████████
Projectnaam	Constructie centrale examens algemeen vormende vakken havo/vwo
Projectcode	Cit/w-11-02
Doel activiteit	Constructie centrale examens havo en vwo, exclusief de werkzaamheden van constructiegroepleden. Hiervoor is een apart subsidieverzoek ingediend (zie project Cit/w-11-04).
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De examenconstructie vindt plaats in opdracht van het College voor Examens (CvE).
Producten en Diensten	Centrale examens havo en vwo, 1 ^o , 2 ^o en 3 ^o tijdvak voor de vakken: Nederlands, Engels, Frans, Duits, Spaans, Russisch, Turks, Arabisch, Grieks (alleen vwo), Latijn (alleen vwo), Fries, wiskunde C (alleen vwo), wiskunde B, wiskunde A, natuurkunde, scheikunde, biologie, economie, management en organisatie, geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijwetenschappen, filosofie, muziek, tekenen/handarbeid /textiele werkvormen en kunst algemeen. De activiteiten bestaan uit: Vooroverleg over de constructieopdracht van CvE Verzamelen uitgangsmateriaal Constructie vragen en correctievoorschriften Samenstelling examens Overleg met CvE-vaksectie over vaststelling in diverse fasen Gereedmaken voor drukken Drukproefcorrecties en erratumprocedure Gegevensverzameling bij scholen en normeringsadviezen Plaatsing op internet van errata en mededelingen over de normering Evaluatie uitvoeren en publiceren.
Tijdpad	De start van de examenconstructie voor een vak in een bepaald jaar is afhankelijk van de per examen gevolgde procedure met of zonder pretest i.v.m. normhandhaving. De werkzaamheden vinden gedurende het gehele jaar plaats verspreid over examens van verschillende jaren.
Doorloop	Doorloop van de cyclische examenconstructie is verwacht in 2012 en volgende jaren.
Evaluatie	Jaarlijks vindt na afloop van de examencampagne in samenspraak met het CvE een evaluatie van alle afgenomen examens plaats. Dit kan leiden tot een aanpassing van de constructieopdracht voor de komende examenconstructie. In september publiceert Cito jaarlijks het examenverslag. Hierin wordt een psychometrische analyse gegeven van de afgenomen examens. Ook wordt aandacht besteed aan inhoudelijke vernieuwingen. Het examenverslag wordt aan een groot aantal actoren toegezonden. Scholen voor voortgezet onderwijs kunnen het examenverslag downloaden van internet: (www.cito.nl)

Gevraagde subsidie 2011	Totaal	: € 4.763.337
	Personele kosten	: € 4.586.286
	Activiteitenkosten	: € 177.051

[REDACTED]

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Programmanagement Contractmanager Telefoonnummer : ██████████
Projectnaam	Constructiegroepen voor constructie van centrale examens voor de algemeen vormende vakken en de beroepsgerichte programma's vmbo.
Projectcode	Cit/w-11-03 (zie ook project Cit/w-11-01)
Doel activiteit	Vraagconstructie en bespreking van examenconcepten door ervaren docenten (constructiegroepsleden) ten behoeve van de centrale examens vmbo voor de vakken: Nederlands (leesvaardigheid en schrijfvaardigheid), Fries, Engels, Frans, Duits, Spaans, Turks, Arabisch, wiskunde, nask 1, nask 2, biologie, economie, geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijleer 2, muziek, dans, drama, tekenen, handenarbeid, textiele werkvormen, audiovisuele vormgeving, administratie, handel en verkoop, handel en administratie, mode en commercie, metselen, schilderen, timmeren, bouwbreed, fijnhoutbewerking, bakken, horeca, consumptief breed, elektrotechniek, metaaltechniek, installatietechniek, metaalektro, instalektro, grafimedia, transport en logistiek, voertuigtechniek, verzorging, uiterlijke verzorging, zorg en welzijn breed, ICT-route, technologie, SDV, techniek-breed, intersectoraal.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Afstemming over het aantal en de inhoud van examens vindt plaats door overleg van Cito met het CvE. De Citomedewerkers stellen de examens samen, vaksecties van het CvE stellen de examens vast en de leiding van het CvE stelt de N-termen voor de normering vast. De constructiegroepen van vmbo-docenten leveren de examenopgaven aan en becommentariëren examenconcepten.
Producten en Diensten	<ul style="list-style-type: none"> • Besproken opgaven en examens voor de centrale examens vmbo van de bovengenoemde vakken en programma's voor de examenjaren 2012 en 2013. • De activiteiten van de docenten bestaan uit: Verzamelen uitgangsmateriaal, constructie en bespreken van vragen, examenconcepten en correctiemodellen. <p>NB: De scholen die docenten detacheren als constructiegroep lid brengen BTW in rekening die wordt vergoed.</p>
Tijdpad	De productie en bespreking van opgaven en examenconcepten van de centrale examens vinden doorlopend in het jaar plaats. Start van de werkzaamheden voor de examens van het jaar x vindt plaats in augustus van jaar x-2.
Doorloop	Er is een doorloop van de cyclische examenproductie in 2012 en volgende jaren te verwachten.
Evaluatie	De werkzaamheden van de docenten vindt plaats t.b.v. constructie van de centrale examens vmbo. Deze examens worden jaarlijks genormeerd en geëvalueerd. Ook wordt jaarlijks over deze examens verslag gedaan. Het verslag wordt aan de betrokken instanties ter

	beschikking gesteld (zie ook project Cit/W-11-01).
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 1.962.345
	Activiteitenkosten : € 1.962.345

~~_____~~
~~_____~~

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011
Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: [REDACTED] Telefoon: [REDACTED]
Projectnaam	Constructiegroepen voor constructie centrale examens algemeen vormende vakken havo/vwo
Projectcode	Cit/w-11-04 (zie ook project Cit/w-11-02)
Doel activiteit	Het inzetten van docenten ten behoeve van de constructie van centrale examens havo/vwo.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De examenconstructie vindt plaats in opdracht van het College voor Examens (CvE).
Producten en Diensten	Vraagconstructie door ervaren docenten (constructiegroepleden) voor de examens havo en vwo 1 ^e , 2 ^e en 3 ^e tijdvak voor de vakken: Nederlands, Engels, Frans, Duits, Spaans, Russisch, Turks, Arabisch, Grieks (alleen vwo), Latijn (alleen vwo), Fries, wiskunde C (alleen vwo), wiskunde B, wiskunde A, natuurkunde, scheikunde, biologie, economie, management en organisatie, geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijwetenschappen, filosofie, muziek, tekenen/handarbeid/textiele werkvormen en kunst algemeen. De activiteiten bestaan uit: Verzamelen uitgangsmateriaal Constructie vragen en connectievoorschriften Beoordelen examenconcepten. NB: De scholen die docenten detacheren als constructiegroep lid brengen BTW in rekening die wordt vergoed.
Tijdpad	De start van een examenproductie is afhankelijk van de per examen gevolgde procedure met of zonder pretest i.v.m. normhandhaving. Opgaven en examenconcepten worden gedurende het gehele jaar door constructiegroepleden besproken.
Doorloop	Er is een doorloop van de cyclische examenproductie in 2012 en volgende jaren te verwachten.
Evaluatie	De inzet van de docenten vindt plaats t.b.v. constructie van de centrale examens havo/vwo. Deze examens worden jaarlijks geëvalueerd. Ook wordt jaarlijks over deze examens verslag gedaan. Het verslag wordt aan de betrokken instanties ter beschikking gesteld (zie ook project Cit/w-11-02).
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 1.850.674 Activiteitskosten : € 1.850.674

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Programmamanager Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Normhandhaving centrale examens VO
Projectcode	Cit/w-11-05
Doel activiteit	Uitvoeren normhandhavingsprocedures bij centrale examens voortgezet ondervijfs
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Voor de start van een jaar worden samen met CvE aan de hand van de evaluatie van het afgelopen jaar keuzes gemaakt voor welke vakken normhandhavingsactiviteiten zullen worden uitgevoerd en welke procedure wordt gebruikt bij elk vak.
Producten en Diensten	<p>Normeringswerkzaamheden worden uitgevoerd voor vwo-havo en vmbo algemene vakken en beroepsgerichte vakken. De resultaten worden verwerkt in de examens, c.q. voorgelegd aan CvE bij de nonnering. Aan CvE wordt een verslag van het vedoop van de werkzaamheden bij de normering aangeboden. De volgende procedures voor de normhandhaving worden gebruikt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pretest van de examens (ter omvang van een tijdvak) met referentie-examen. Op basis van de gegevens uit de pretest wordt tijdens de productie met referentie-examens equivalente examens samengesteld. 2. Try out van een examen (ter omvang van een tijdvak) met een grote groep leerlingen zodat op basis van de verzamelde psychometrische gegevens definitieve examens kunnen worden samengesteld. 3. Posttest van examens met een referentie-examen. Op basis van de gegevens uit de posttest wordt tijdens de nonnering een met een referentie-examen equivalente normeringsterm vastgesteld. 4. Standaardsetting. Hierbij wordt een groep experts gevraagd om of: het niveau van een examen te vergelijken met een referentie-examen of om per opdracht voor een hypothetische grenskandidaat de te verwachten score aan te geven. Beide methoden leveren een cesuur voor het nieuwe examen op gebaseerd op een kwalitatieve oordelen van experts.
Tijdpad	<p>De werkzaamheden vinden verspreid over het jaar plaats. Er zijn verschillen per procedure:</p> <p><u>Pretest</u> De pretest wordt twee jaar voor een examenafname uitgevoerd in maart/april, de resultaten worden verwerkt in september /oktober. De organisatorische voorbereiding van de pretest vindt plaats in september/oktober en januari.</p> <p><u>Try out</u> De try out wordt ruim een examenafname uitgevoerd gedurende het hele jaar afhankelijk van de organisatorische mogelijkheden op scholen. Ook de voorbereidende werkzaamheden vinden verspreid over een jaar plaats.</p> <p><u>Posttest</u> De posttest wordt uitgevoerd in mei direct na de examendatum. De</p>

	<p>data worden verwerkt voor de normeringsvergadering. De organisatorische voorbereiding bestrijkt de maanden september/oktober en februari/maart.</p> <p><u>Standaardsetting</u> Standaardsetting wordt uitgevoerd enige maanden voor een examen wordt afgenomen.</p>
Doorloop	In verband met de cyclische examenproductie is er een doorloop van de activiteiten voor 2012 en volgende jaren.
Evaluatie	Jaarlijks wordt er na afloop van de examencampagne in samenspraak met CvE een evaluatie van de gevolgde normhandavingsprocedures plaats. Dit kan leiden tot een aanpassing van deze procedures en de keuze van de vakken waarvoor normhandhaving wordt toegepast..
Gevraagde subsidie 2011	<p>Totaal : € 385.578</p> <p>Personele kosten : € 255.780</p> <p>Activiteitenkosten : € 129.798</p>

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Programma Manager Centrale Examens Telefoonnummer : ██████████
Projectnaam	Innovatie activiteiten voor digitale centrale examens (voorheen COMPEX) van havo, vwo en vmbo.
Projectcode	Cit/w-11-06
Doel activiteit	<p>In het project "Innovatie activiteiten voor digitale centrale examens" wordt bij Cito een vijftal activiteiten uitgevoerd ter ondersteuning van de centrale examens met gebruik van de computer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aftast- en experimentele trajecten digitale examens Aftasten van de mogelijkheden van een digitaal examen voor vakken en het uitvoeren van een experiment via een afname van een experimenteel digitaal examen buiten de examenperiode op 3-5 scholen. Daaronder valt ook de ombouw van de Imex examens naar digitale examens. 2. Coördinatie ontwikkeling tools t.b.v. dataverwerking digitale examens Het verwerken van de gegevens van de digitale centrale examens vereist andere instrumenten en processen dan de verwerking van de gegevens van de papieren centrale examens. Binnen het project worden hiervoor tools ontwikkeld en geïmplementeerd. 3. Technische ondersteuning productie digitale examens ICT-toepassingen vormen belangrijke onderdelen van de digitale centrale examens. Toetsdeskundigen en CvE vaksecties worden bij de ontwikkeling van deze toepassingen geadviseerd en ondersteund. 4. Hergebruik digitale examens Vanaf de start van de digitale examens vmbo zijn steeds varianten van elk examen geheim gehouden met het oog op hergebruik in latere jaren. Om hergebruik mogelijk te maken is gestart met het verkennen van mogelijkheden voor het gebruik van opgavenbanken bij het samenstellen van toekomstige varianten van digitale centrale examens BB en KB. 5. Kwaliteitszorg bij digitale examens De ontwikkeling en implementatie van innovatieve ICT-toepassingen in digitale centrale examens vereisen nieuwe werkprocessen en nieuwe en aanvullende procedures die binnen het project worden beschreven en toegepast.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	<p>Bij het maken van keuzen en het uitvoeren van de activiteiten werkt het project nauw samen met de relevante partijen buiten Cito (m.n. scholen, CvE, DUO en beleidsmakers bij OCW). Het CvE heeft zijn beleid vervoerd in de notitie 'Duidelijk Digitaal'.</p> <p>Jaarlijks wordt een uitwerking van het beleid in concrete activiteiten</p>

	<p>met Cito afgesproken. Het CvE geeft zo opdracht voor de productie van experimentele examens en de implementatie van examens op scholen. CvE medewerkers zijn betrokken bij het overleg over de inhoud en de uitvoering van de examens.</p> <p>De inhoud, randvoorwaarden en de voortgang van het project worden gepland en bewaakt in overleg tussen medewerkers van CvE, DUO en Cito. Ook OCW is betrokken bij het overleg over de voortgang van de implementatie van de digitale examens en het beleid daaromtrent.</p> <p>Schoolbestuur en docenten zijn betrokken omdat bij hen de software wordt uitgetest en de examens worden afgenomen. Aan systeembeheerders, docenten en leerlingen worden vragen gesteld over het verloop van de digitale examens.</p>									
Producten en Diensten	<p>Voor 2011 zijn de volgende activiteiten gepland:</p> <p>Voor de volgende vakken worden proefopgaven c.q. (proef)examens gemaakt en geïmplementeerd bij de scholen: biologie en nask vmbo, aardrijkskunde havo, Duits havo, kunst algemeen havo/vwo, dans/drama/muziek vmbo, muziek havo/vwo.</p> <p>Hiervoor worden technische specificaties ontwikkeld, handleidingen gemaakt, informatie op internet gezet en evaluaties gehouden. Er worden adviezen gegeven over software te gebruiken bij de examens, testen op scholen met software en examens uitgevoerd en geëvalueerd. Er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van digitale examens bij de diversiteit van netwerksystemen op scholen. Er is intensief contact tussen ontwikkelaars van techniek en inhoud, docenten en systeembeheerders van scholen. Zie voor verdere activiteiten onder 'doel activiteit'.</p> <p>Er is regelmatig overleg tussen beleidsmakers en uitvoerders.</p>									
Tijdpad	De werkzaamheden vinden gedurende het gehele jaar plaats.									
Doorloop	Doorloop van dit eerder gestarte meerjarig project is voorzien voor de komende jaren.									
Evaluatie	De resultaten van de aftast- en experimentele examens worden geëvalueerd door middel van schriftelijke en mondelinge instrumenten. De scholen worden geënquêteerd en er worden evaluatiebijeenkomsten met hen georganiseerd. De resultaten worden middels een verslag en gesprekken met het CvE en beleidsambtenaren op metaniveau geëvalueerd.									
Gevraagde subsidie 2011	<table> <tr> <td>Totaal</td> <td>: € 500.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Personele kosten</td> <td>: € 450.080</td> <td>(388 dagen @ € 1.160)</td> </tr> <tr> <td>Activiteitskosten</td> <td>: € 49.920</td> <td></td> </tr> </table>	Totaal	: € 500.000		Personele kosten	: € 450.080	(388 dagen @ € 1.160)	Activiteitskosten	: € 49.920	
Totaal	: € 500.000									
Personele kosten	: € 450.080	(388 dagen @ € 1.160)								
Activiteitskosten	: € 49.920									

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Hoofd Research BSWO Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Periodieke Peiling van het Onderwijsniveau (PPON)
Projectcode	Cit/exp-11-01
Doel activiteit	Het periodiek verrichten van peilingsonderzoek naar het onderwijsaanbod en de onderwijsleerresultaten in het basis- en speciaal basisonderwijs.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	In opdracht van OCW.
Producten en Diensten	<p>Voor 2011 heeft PPON de volgende activiteiten gepland.</p> <p>Nederlandse taal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begin 2011 is er een peilingsonderzoek gepland voor Leesvaardigheid in groep 5 van het basisonderwijs. In mei-juni zal dit eveneens worden uitgevoerd in groep 8 en in het speciaal basisonderwijs. Ook ondersteunende activiteiten, zoals technische leesvaardigheid en woordenschat worden gemeten en er is aandacht voor de leesattitude • Er vindt verwerking en analyse plaats van de ingewonnen gegevens van de peilingen spreekvaardigheid, uitgevoerd in het voorjaar van 2010 voor groep 5, 8 en SBO. • Er vindt verdere verwerking en rapportage plaats van de ingewonnen gegevens van de peilingen schrijfvaardigheid, uitgevoerd in 2009 voor groep 5, 8 en SBO. • Er zal zo mogelijk een standaardenonderzoek plaatsvinden voor schrijfvaardigheid en spreekvaardigheid of onderdelen daarvan. • Er zal een afzonderlijke publicatie worden voorbereid over de toetsen bij Schrijfvaardigheid van leerlingen in groep 5 en 8 BO en in het SBO. • Er zal een afzonderlijke publicatie verschijnen over Taalkwaliteit, gebaseerd op de geproduceerde teksten van leerlingen in de peiling van 2009. • Er zal een afzonderlijke balans worden geproduceerd voor het onderdeel Handschrift. <p>Rekenen/wiskunde</p> <ul style="list-style-type: none"> • In mei-juni 2011 zal een peilingsonderzoek Rekenen-Wiskunde worden uitgevoerd in groep 8. Er vindt itemconstructie plaats ter voorbereiding van de peiling Rekenen-wiskunde Speciaal basisonderwijs in 2012. • Er wordt een publicatie voorbereid over het peilingsonderzoek in groep 5 uitgevoerd in 2010. <p>Overige leergebieden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er worden publicaties voorbereid over resp. Biologie (en

	gezondheid) en Natuurkunde ondervijst en Techniek. Er wordt een pilot uitgevoerd van een peilingsonderzoek op het terrein van sociaal-emotionele ontwikkeling c.q. sociale competenties.
Tijdpad	Werkzaamheden vinden plaats van 1 januari 2011 tot 31 december 2011.
Doorloop	Doorloop van de werkzaamheden in dit meerjarig lopende project in volgende jaren is voorzien.
Evaluatie	Over de uitvoering van het project wordt overleg gevoerd met medewerkers van OCW.
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 1.458.898 Personele kosten : € 1.229.600 (1060 dagen à € 1.160) Activiteitenkosten : € 229.298

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Hoofd Psychometrisch Onderzoek en Formingecentrum Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Expertisecentrum Ondervijskundige Informatietechnologie
Projectcode	Cit/exp-11-02
Doel activiteit	Het ontwikkelen van een infrastructuur voor informatiesystemen voor bij het onderwijs betrokkenen en het doen van onderzoek op het gebied van computertoetsen.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Voor het ontwikkelen van informatiesystemen zal overlegd worden of samengewerkt gaat worden met scholen en/of organisaties in hun rol van informatie (data) verstrekkers als informatie (data) gebruikers. Voor het aandachtsgebied computertoetsen zal (via de verschillende units van Cito) afstemming plaatsvinden met scholen van het primair onderwijs, het voortgezet ondenvijs en de beroeps- en volwasseneneducatie. Daarnaast zal (in voorkomende gevallen) met de Open Universiteit, de Digitale Universiteit, Surf en NEN afstemming plaatsvinden over standaarden die met betrekking tot informatietechnologische producten gehanteerd worden.
Producten en Diensten	Voor 2011 zijn de volgende activiteiten gepland. 1. Het in samenwerking met anderen (verder) ontwikkelen en toegankelijk maken van informatiesystemen waarmee bij het onderwijs betrokkenen (o.a. docenten, scholen, ouders, onderwijsorganisaties) informatie kunnen verkrijgen over kenmerken van en de door leerlingen en/of scholen behaalde prestaties op studietoetsen en/of examens. 2. Het onderzoek en ontwikkelen van multimedia toetsen voor het beoordelen van competenties van docenten die werkzaam zijn in het mbo-onderwijs. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar effectieve methoden om de competenties van andere beroepsuitoefenaars te beoordelen. 3. Disseminatie van het onderzoeks- en ontwikkelingswerk van het expertisecentrum zal o.a. plaatsvinden via: - Cito rapporten en publicaties in (inter)nationale tijdschriften; - presentaties op (inter)nationale conferenties; - de website Toetswijzer die maandelijks door ongeveer zestien duizend bij het ondenvijs betrokkenen geraadpleegd wordt.
Tijdpad	1 januari 2011 – 31 december 2011
Doorloop	Het project kent een meerjarige planning en zal ook volgend jaar doorlopen.
Evaluatie	Evaluatie van de publicaties vindt plaats door het wetenschappelijke forum dat de publicaties beoordeelt. Evaluatie van de producten vindt plaats door beoordeling van de doelgroep.
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 335.000

	Personele kosten: € 319.000	(275 dagen à € 1.160)
	Activiteitenkosten: € 16.000	

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011
Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Hoofd Psychometrisch Onderzoek en Kenniscentrum Telefoonnummers : ██████████
Projectnaam	Expertisecentrum Psychometrie
Projectcode	Cit/exp-11-03
Doel activiteit	Het ontwikkelen van psychometrische en methodologische expertise teneinde (inter)nationale ontwikkelingen op het gebied van de psychometrie en methodologie te kunnen volgen en daaraan bij te dragen.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Er wordt samengewerkt met verschillende universiteiten: de Universiteit Twente, Universiteit van Tilburg, Universiteit van Amsterdam, de Rijksuniversiteit Leiden en de Rijksuniversiteit Groningen.
Producten en Diensten	Voor 2011 zijn de volgende activiteiten gepland. 1. Het (verder) ontwikkelen van psychometrische methoden en technieken waannee de kwaliteit van meetinstrumenten (toetsen en examens) beter onderzocht en dus bepaald kunnen worden. De werkzaamheden vinden plaats in vier projecten. 2. Het ontwikkelen van software bij de onder punt 1 bedoelde psychometrische methoden en technieken.
Tijdpad	1 januari 2011 – 31 december 2011
Doorloop	Het project loopt door van vorig uitvoeringsjaar en zal ook volgend jaar doorlopen.
Evaluatie	1. De output van voornoemde projecten wordt zoveel mogelijk in de vorm van artikelen aangeboden aan internationale tijdschriften waar de artikelen door experts op het vakgebied beoordeeld worden. 2. Een aantal jaren geleden is een audit door een internationaal expert op het onderhavige gebied verricht. Bedoeld rapport van de audit is ter beschikking gesteld aan OCW. Het voornemen is t.z.t. deze audit te herhalen.
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 280.000 Personele kosten: € 272.600 (235 dagen d € 1.160) Activiteitenkosten: € 7.400

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011
Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: [REDACTED] Telefoonnummers: [REDACTED]
Projectnaam	Expertisecentrum Kennis- en Informatiecentrum (KIC)
Projectcode	Cit/exp-11-04
Doel activiteit	Wetenschappelijke kennis en informatie over toetsen, examineren en evalueren opsporen, selecteren, toegankelijk maken en beschikbaar stellen ten behoeve van bij het ondervijns betrokkenen (leedings, docenten, ouders, scholen, opleidingen, onderwijsorganisaties etc.).
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Met Kennisnet en NIWI.
Producten en Diensten	Voor 2011 zijn de volgende activiteiten gepland. 1. Het via de website Toetswijzer toegankelijk maken en beschikbaar stellen van kennis en informatie over toetsen, examens, psychometrie, assessment en kwaliteitszorg. 2. De rubriek Toetsgids binnen Toetswijzer onderhouden en waar nodig uitbreiden met beschrijvingen en beoordelingen door deskundigen van zowel toetsen van Cito en andere organisaties/uitgeverijen.
Tijdpad	1 januari 2011 – 31 december 2011
Doorloop	Het project loopt door van vorig uitvoeringsjaar en zal ook volgend jaar doorlopen.
Evaluatie	Een aantal jaren geleden is een audit door een internationaal expert op het onderhavige gebied verricht. Bedoeld rapport van de audit is ter beschikking gesteld aan OCW. Het voornemen is te zijner tijd deze audit te herhalen.
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 146.000 Personele kosten: € 134.560 (116 dagen à € 1.160) Activiteitenkosten: € 11.440

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011
Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Ned. Antillen / Aruba / Internationaal
Projectcode	Cit/exp-11-05
Doel activiteit	In de eerste plaats ondersteuning aan Aruba en de Nederlandse Antillen op het gebied van onderwijsevaluatie, examinering en deskundigheidsbevordering in het kader van het samenwerkingsverband van Nederland met Aruba en de Nederlandse Antillen. In de tweede plaats kennisverspreiding en voorlichting over toetsing en examinering aan bezoekers uit het buitenland, Aruba en de Nederlandse Antillen.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	
Producten en Diensten	Voor 2011 zijn de volgende activiteiten gepland: 1 Scholing en advisering op het gebied van onderwijsevaluatie, examinering en deskundigheidsbevordering. Het construeren van toetsen en examens en het opstellen en uitvoeren van scholingsplannen voor de invoering van onderwijsvernieuwingen. 2 Het schrijven van notities met betrekking tot examinering en evaluatie. 3 Het organiseren van één- of meerdaagse voorlichtingsbijeenkomsten.
Tijdpad	1 januari 2011 – 31 december 2011
Doorloop	Het is te verwachten dat de jaarlijkse afspraken over te verrichten werkzaamheden op verzoek van het Ministerie van OCW, voor de Nederlandse Antillen en Aruba zullen worden voortgezet.
Evaluatie	Medio 2011 overleg met betrokken partijen over voortgang activiteiten.
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 50.000 Personele kosten Buitenlandse bezoeken: € 12.760 (11 dagen d € 1.160) Aruba en Ned. Antillen : € 34.490 Activiteitskosten : € 2.750

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito instituut voor toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: ██████████ Functie: Programmanager Centrale examens Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Olympiade
Projectcode	Cit/exp-11-06
Doel activiteit	Het ontwikkelen en uitvoeren van een selectieprocedure voor een representatief team leerlingen dat aan de Internationale Olympiade (van aardrijkskunde, biologie, informatica, natuurkunde, scheikunde en wiskunde) deelneemt.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De werkzaamheden worden in een gezamenlijk project van SLO, Stichting Aardrijkskunde Olympiade, Stichting Biologie Olympiade Nederland, Stichting Informatica Olympiade Nederland, Stichting Natuurkunde Olympiade Nederland, Organisatie Scheikunde Olympiade, Stichting Nederlandse Wiskunde Olympiade en Cito uitgevoerd.
Producten en Diensten	De activiteiten die Cito-medewerkers uitvoeren, lopen uiteen voor de verschillende Olympiades. Opgemerkt dient te worden dat het Cito geen activiteiten verricht voor de Informatica Olympiade. De Wiskunde Olympiade selecteert niet voor de Internationale Olympiade. Hier volgt een korte opsomming per Olympiade: - Aardrijkskunde: begeleiden constructeurs opgaven door middel van het geven van de constructie-opdracht en toetstechnische en vakinhoudelijke adviezen, verzorgen van illustraties (grafische dienst), eindredactie opgaven. - Biologie: screening van opgaven voorronde, samenstellen en bespreken verschillende conceptversies met docenten, samenstellen en redigeren van eindversie met antwoordblad en correctievoorschrift, correctie vijftig beste leerlingwerken en cesuur vaststellen. - Natuurkunde: constructie en screening (concept)opgaven en antwoordmodellen voor 1 ^o en 2 ^o ronde. - Scheikunde: screening van opgaven en correctievoorschrift voor 1 ^o en 2 ^o ronde en finale, correctie van twintig leerlingwerken. - Wiskunde Olympiade: constructie en screening voorronde-opdracht en finale-opdracht, coördinatie finale-weekend, beoordeling finalewerkstukken, bij toerbeurt organisatie prijsuitreiking, artikel schrijven voor Nieuwe Wiskrant. - Wiskunde: secretaris Wiskunde Olympiade, dat houdt in: aanleveren tekst brochure en poster, verwerken aanmeldingen van scholen voor 1 ^o ronde, versturen opgaven, verwerken resultaten scholen, cesuur vaststellen, organisatie scholenprijs, verwerken leerlinggegevens, leerlingen uitnodigen 2 ^o ronde, uitnodigingen versturen prijsuitreiking, bijwonen halfjaarlijks overleg Olympiades, verslag van de uitslag maken en laten publiceren in Euclides, wiskunde-brief etc.
Tijdpad	De werkzaamheden worden gedurende het gehele jaar uitgevoerd.
Doorloop	Werkzaamheden voor Olympiades keren jaarlijks terug.

Evaluatie	De verschillende voorrondes worden aan de hand van de resultaten van leerlingen jaarlijks geëvalueerd met de betrokken instanties.
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 45.377 Personele kosten : € 42.920 (37 dagen d € 1.160) Activiteitenkosten : € 2.457

[REDACTED]

263168

Page 1 of 1

Geerling, Henri

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2010 9:20
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: bezuiniging Cito [REDACTED]
Bijlagen: NOTITIE BEZUINIGINGSMOGELIJKHEDEN CENTRALE EXAMENS CvE Cito 2010-10-11.doc

Nogmaals en nu met bijlage.

Dag Henri,

Lekker uitgerust? Dan kun je er weer volop tegenaan met de nieuwe BWP'n.

Je had Jan Wiegers en Geert van Lonkhuyzen gevraagd met een voorstel te komen om € 1.000.000 te bezuinigen op de SLOA begroting van Cito. Bijgaand het gemeenschappelijk resultaat dat na overleg tussen Cito en het CvE tot stand is gekomen:

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
hoofd bedrijfsvoering

.....
College voor Examens
Muntstraat 7 | 3512 ET | Utrecht
Postbus 315 | 3500 AH | Utrecht
.....

[REDACTED]
[REDACTED]
<http://www.cve.nl>
.....

NOTITIE BEZUINIGINGSMOGELIJKHEDEN CENTRALE EXAMENS

Oktober 2010

OCW heeft 22-9-2010 aan Cito en CvE gevraagd aan te geven hoe € 1.000.000 bezuinigd kan worden op het Cito budget van de centrale examens.

Cito en CvE zien mogelijkheden om dit bedrag te bezuinigen bij de centrale examens. In onderstaande tabel is een vijftal onderwerpen genoemd die tezamen deze één miljoen euro moeten kunnen opleveren.

Nr	Voorstellen Cito en CvE	Besparing (omvang en bij wie)
1.	BTW-vrijstelling op CG-contracten met scholen.	€ 547.500 Cito
2.	2010 egalisatie tweede fase examens nieuwe programma's gebruiken om de werkzaamheden in 2011 deels te betalen.	€ 100.000 Cito
3.	2010 egalisatie van productie digitaal KB van 2010 inzetten in 2011 om een deel van de werkzaamheden 2011 te betalen.	€ 100.000 Cito
4.	Onderzoek naar verbeteren tweede correctie vertragen en inkrimpen van € 250.000 naar € 200.000.	€ 50.000 Cito
5.	Uitstellen vakinhoudelijke vernieuwing examenprogramma's havo-vwo (bedrag is sluitpost om tot € 1.000.000 te komen)	€ 202.500 CvE en Cito
Totaal		€ 1.000.000

Toelichting bij de afzonderlijke punten

1. Geen betaling BTW op CG-contracten met scholen (€ 306.471 BTW examenconstructie 2011 en € 161.030 BTW in 2010) Het opschorten van de BTW-betalingen kan op basis van uitspraak Hoge Raad over deze kwestie.
2. Omdat er een egalisatie ontstaat in 2010 op de werkzaamheden voor de nieuwe examenprogramma's havo-vwo kan € 100.000 hiervan worden gebruikt om de werkzaamheden in 2011 deels te betalen. Daardoor kan de feitelijke subsidieaanvraag in 2011 € 100.000 lager zijn.
3. De in 2010 ontstane egalisatie van de subsidie voor productie van digitale KB examens inzetten in 2011 om een deel van de werkzaamheden 2011 te betalen maakt de subsidieaanvraag in 2011 lager.
4. Het in overleg met OCW, CvE en vakbonden opgezette onderzoek naar het verbeteren van de eerste en tweede correctie bij de cse's bevat verschillende onderdelen. Dat maakt het mogelijk het onderzoek iets te vertragen c.q. in te krimpen van € 250.000 naar € 200.000.
5. Als onvoldoende middelen beschikbaar zijn, kan ook de vraag worden gesteld of voorgenomen nieuw beleid met onvermijdelijk tijdelijk extra kosten op dit moment doorgang moet vinden. Zo'n afweging kon bijvoorbeeld enige tijd geleden worden gemaakt bij PME, en zou door OCW naar het oordeel van CvE en Cito ook kunnen worden gemaakt bijvoorbeeld bij de vakvernieuwingen die nu lonen of in de startblokken staan bij veel vakken havo/vwo en een

niet in de startblokken terechtgekomen. Maar het is kostbaar. Zoals de ~~overheid~~ besluiten langer met een oude auto door te rijden, zo kan ook de overheid besluiten langer met een bestaand examenprogramma verder te gaan. Van vak tot vak zou die afweging anders uit kunnen vallen. De financiële milt is bij een succesvolle bijna afgesloten pilot misschien kleiner dan de kapitaalvermetiging, bij een nog niet echt gestarte vernieuwing ligt dat anders. En bij lopende pilots kan de geschatte investering én kan de inhoudelijke winst verschillend worden ingeschat. Bij een zorgvuldige heroverweging van uitgaven past naar het oordeel van het CvE en Cito ook het afwegen van de vernieuwingen. Zij zijn inhoudelijk goed, maar daarom nog niet altijd essentieel.

WONC

2 dec 2010

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 22 december 2010 15:09

Aan:

CC: [Redacted]

Onderwerp: egalisatiereserves 2010

Beste Jan,

Naar aanleiding van de 2^e tussenrapportage dd 13 dec. 2010 en de daarbij geyoegde overzichten afrekening OCW reguliere mantels en additionele subsidies ga ik akkoord dat de geprognosticeerde 2010 egalisatie mantel WVO ad 593.872 € en 64.779,75 € PO in 2011 worden gebruikt omdat werkzaamheden en betalingen dan plaatsvinden.

Ten aanzien van de geprognosticeerde egalisatie additionele ad 3.669.947,31 € (WVO, MBO en PO) is dit ook van kracht:

De egalisatiereserves uit de jaren 2003 tot en met 2009 van zowel mantel als additionele subsidies moeten worden verrekend.

U ontvangt begin 2011 hierover een bericht van DUO-Zoetermeer.

Met vriendelijke groet

Mede namens [Redacted]

edoc 262944

Ministerie van OCW
Directie Voortgezet Onderwijs (IPC 2650)
T.a.v. de heer drs.
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Onderwerp
14 juli 2010	2010.33/AW/JW		Aanvraag subsidie wet SLOA 2011 (additionele subsidie)

Geachte

Bijgaand ontvangt u in het kader van artikel 4 van de Wet SLOA het verzoek tot verlening van subsidie in het kader van artikel 6.2b aan Cito voor het jaar 2011. Dit verzoek gaat vergezeld van een overzicht van de verschillende projecten en de bijbehorende standaard projectomschrijvingen.

Het subsidieverzoek met projectcode Cit/6.2b-11-54 'Aanvulling op budgettair kader hoofdlijnenbrief CITO-WVO' is een aanvulling op het budgettair kader 'Hoofdlijnenbrief'.

De subsidieverzoeken met projectcode Cit/6-2b-11-10 'Pilot schoolexamens nieuwe vakken wiskunde A, B en C', Cit/6-2b-11-34 'Vervolgonderzoek tweede correctie centrale examens', Cit/6-2b-11-58 'Ontwikkeling eindtoetsen rekenen 2F en 3 F voortgezet onderwijs', Cit/6-2b-11-59 'TEO - toetsen voor evaluatie onderwijstijdverlenging' en Cit/6-2b-11-62 'Centraal Ontwikkelde Examens (COE) MBO' ontvangt u zo spoedig mogelijk. Over deze aanvragen is nader overleg gewenst met OCW en/of CvE.

Ik spreek de verwachting uit dat we op korte termijn een definitief antwoord op de aanvragen van subsidie mogen verwachten. Daar waar toelichting of overleg nog gewenst is, zijn wij gaarne bereid daarover nader met u te communiceren. U kunt daarover contact opnemen met de heer . Hij verzorgt de coördinatie van de SLOA-aanvragen.

Met vriendelijke groet,

Lid Raad van Bestuur,
Portefeuille Onderwijs

32

Bijlagen:

De beknopte projectbeschrijvingen van de aanvragen (in vijfvoud)

Een financieel overzicht van de aanvragen

Een cd-rom met zowel de projectbeschrijvingen alsmede het financieel overzicht

Cc

Overzicht BLOA subsidieaanvragen 2011 Cito additioneel

Jaar van toekenning: 2011
instelling CITO

Projectcode	Projectnaam	Terrain	Totaal	Opmerkingen
Cit/6-2b-11-02	Ondersteuning scholen bij de implementatie digitale centrale examens	VO	€ 398.000	
Cit/6-2b-11-03	Extra productie papieren examens BB AV	VO	€ 570.473	
Cit/6-2b-11-04	Productie digitale examens algemene vakken vmbo KB 2011-2012	VO	€ 1.488.437	
Cit/6-2b-11-05	Herziening examenprogramma maatschappijwetenschappen havo/vwo bijdrage Cito	VO	€ 17.900	
Cit/6-2b-11-06	Experiment geschiedenis examen CHMV ('de Rooy)	VO	€ 229.783	
Cit/6-2b-11-07	Experimentele examens vernieuwde vakken havo/vwo pilot	VO	€ 1.377.552	
Cit/6-2b-11-09	Ontwikkeling SE nieuwe examenprogramma's havo en vwo (economie, natuurkunde, scheikunde en biologie)	VO	€ 124.136	
Cit/6-2b-11-10	Pilot schoolexamens nieuwe vakken wiskunde A, B en C	VO	€ 105.800	Er dient nog overleg gevoerd te worden met ...
Cit/6-2b-11-26	Beroepsgericht schrijven NE bij cspe	VO	€ 59.225	
Cit/6-2b-11-28	Herinrichting Nederlands o.g. gedocumenteerd schrijven havo-vwo	VO	€ 50.397	
Cit/6-2b-11-34	Vervolgonderzoek tweede correctie centrale examens	VO	PM	Er dient nog overleg gevoerd te worden met Dhr. H. Geerling.
Cit/6-2b-11-54	Aanvulling op budgetair kader hoofdlijnenbrief CITO-WVO	VO	€ 954.481	
Cit/6-2b-11-58	Ontwikkeling eindtoetsen rekenen 2F en 3 F voortgezet onderwijs	VO	PM	Er dient nog overleg gevoerd te worden met ... en ... del.
Cit/6-2b-11-59	TEO - toetsen voor evaluatie onderwijstijdverlenging	PO	PM	Er dient nog overleg gevoerd te worden met ... y.
Cit/6-2b-11-61	Activiteiten in verband met normering (Sytama en Hotlink)	VO	€ 250.040	
Cit/6-2b-11-62	Centraal Ontwikkelde Examens (COE) MBO	MBO	PM	Er dient nog overleg gevoerd te worden met OCW.
	Totaal		€ 4.671.723	exclusief Cit/6-2b-11-54, dit bedrag is opgenomen bij mantel WVO

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : <u>Manager CBT Centrale examens</u> Telefoonnummer :
Projectnaam	Ondersteuning scholen bij de implementatie van digitale centrale examens
Projectcode	Cit/6.2b-11-02 (vervolg op Cit/6-2b-10-02)
Doel activiteit	<p>Het beleid van CvE is erop gericht om de scholen vmbo, havo en vwo in toenemende mate gebruik te laten maken van de digitale examens. In 2011 nemen bijna alle scholen in het vmbo-BB digitale examens af voor de algemene vakken van de basisberoepsgerichte leerweg. In 2011 worden ook bij de kaderberoepsgerichte leerweg digitale examens op grotere schaal ingevoerd. Daarnaast vinden in 2011 diverse experimenten en pilots met digitale examens plaats in het vmbo-GL/TL, havo en vwo. Doelen van dit project zijn:</p> <p>a) het uittesten van de infrastructuur op scholen ten behoeve van de afname van digitale examens a.d.h.v. een uitgebreide technische systeemcheck;</p> <p>b) het ondersteunen van scholen bij het uitvoeren van de systeemcheck en het aan scholen rapporteren van de resultaten van de systeemcheck;</p> <p>c) het geven van voorlichting en ondersteuning aan scholen vmbo, havo en vwo bij de invoering van de digitale examens voorafgaand aan én tijdens de examencampagne 2010 onder andere met behulp van het verstrekken van de benodigde materialen, het verlenen van support via een een ict-examenhelpdesk (telefoon, email en website) en het organiseren van bijeenkomsten voor scholen.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	<p>De pilot digitale centrale examens wordt georganiseerd samen met CvE. Over de opzet van de systeemcheck, de inhoud van de voorlichtingsmaterialen en de bijeenkomsten alsmede over de manier van inschrijving van de scholen is voortdurend afstemming met de betrokken organisaties. De evaluatie van de digitale examens wordt georganiseerd in overleg met CvE.</p> <p>De stappen in de implementatie van de digitale centrale examens worden besproken in overleg met het ministerie van OCW.</p>
Producten en Diensten	<p>De scholen die (gaan) werken met digitale examens voeren als voorbereiding op de afname van de examens 2011 een systeemcheck en een proef op de som uit. De scholen ontvangen in het kader hiervan diverse materialen. De technische check en de proef op de som van de scholen worden nader beschreven in voorlichtingsbrochures en activiteitenplanningen voor scholen. Scholen krijgen bericht als zij aan de voorwaarden van deelname hebben voldaan. Tijdens de periode van het gebruik van de digitale examens zal een ict examen helpdesk zijn opengesteld voor de scholen. De helpdesk beantwoordt vragen van de scholen op technisch en organisatorisch gebied ten aanzien van digitale examens. In mei/juni 2011 wordt het verloop van de afname van de digitale centrale examens bij de scholen geëvalueerd door middel van een enquête. Hier wordt een verslag van gemaakt ten behoeve van de</p>

	<p>monitoring van de implementatie van de digitale examens bij de scholen. Op verschillende momenten tijdens de examencampagne 2011 worden scholen bevestigd over het functioneren van de examenhelpdesk.</p> <p>Naast de technische ondersteuning wordt er ook voorlichting gegeven in bijeenkomsten voor examensecretarissen en systeembeheerders. De scholen ontvangen naast de examensoftware o.a. handleidingen en voorbeeldmaterialen.</p>
Tijdpad	De werkzaamheden vinden plaats in de loop van 2011.
Doorloop	De ondersteuning vindt jaarlijks sinds de start van het project plaats. Ook in het jaar 2012 en volgende jaren zullen nog werkzaamheden moeten worden uitgevoerd ter ondersteuning van de implementatie en gebruik van de digitale examens.
Evaluatie	<p>CvE bewaakt gedurende het jaar de kwaliteit van de werkzaamheden van Cito in het kader van de pilot.</p> <p>Van het verloop van de implementatie, het gebruik van de digitale examens en het functioneren van de helpdesk wordt een verslag gemaakt dat wordt besproken met CvE.</p>
Gevraagde subsidie 2011	<p>Totaal : € 398.000</p> <p>Personele kosten : € 178.640 (154 dagen à € 1.160)</p> <p>Activiteitenkosten : € 219.360</p>

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Programmamanager Centrale examens Telefoonnummer : 4
Projectnaam	Extra productie papieren examens BB AV 2012
Projectcode	Cit/6.2b-11-03 (vervolg op Cit/6-2b-10-3)
Doel activiteit	De centrale digitale examens voor de algemene vakken vmbo BB worden door de meeste maar niet alle scholen gebruikt. Er moeten nog aanvullende papieren centrale examens algemene vakken basisberoepsgerichte leerweg vmbo worden geproduceerd om te gebruiken bij die scholen die er niet in slagen digitale centrale examens af te nemen in 2012.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Het CvE stelt vast welke examens worden geproduceerd en ter beschikking gesteld aan de scholen. De CvE-leiding stelt de kwaliteitscriteria vast in de constructieopdracht. De vaksecties van het CvE stellen de examens vast.
Producten en Diensten	Voor de algemene vakken vmbo BB worden papieren centrale examens geconstrueerd. Deze examens kunnen worden gebruikt door scholen die er in 2012 nog niet in zijn geslaagd digitale centrale examens algemene vakken basisberoepsgerichte leerweg af te nemen. De examens worden geleverd aan DUO om te laten drukken. De resultaten van de kandidaten worden verzameld ten behoeve van de normering door CvE.
Tijdpad	De productie vindt plaats in de loop van 2011.
Doorloop	De constructie van de papieren examens vmbo BB heeft ook voor eerdere examenjaren plaatsgevonden. Na constructiejaar 2011 wordt voor de werkzaamheden aan de papieren versies van examens BB algemene vakken een doorloop verwacht. De omvang van de werkzaamheden in de volgende jaren is mede afhankelijk van de mate waarin de scholen de digitale examens gaan gebruiken.
Evaluatie	De examens worden in 2012 na afloop van de examenperiode geëvalueerd en genormeerd door de CvE-leiding aan de hand van door Cito verzamelde gegevens. Van het verloop van de examens wordt een examenverslag gepubliceerd op www.cito.nl .
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 570.473 Personele kosten : € 406.732 Activiteitskosten : € 163.741

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Clustermanager Telefoonnummer :
Projectnaam	Pilot geschiedenisexamens CHMV ('de Rooy')
Projectcode	Cit/6.2b-11-06 (vervolg op Cit/6.2b-10-06)
Doel activiteit	Voortzetting van de pilot waarbij de vorm wordt onderzocht van het nieuwe centraal examen geschiedenis havo en vwo passend voor de scholen die werken met het nieuwe examenprogramma gebaseerd op het werk van de commissie De Rooy. Daarvoor worden pilot examens ontwikkeld havo en vwo en wordt deelgenomen aan de projectgroep rond de programma- en examenontwikkeling.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	In de projectgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van IVGD, SLO en Cito. CvE bepaalt jaarlijks het aantal te produceren tijdvakken.
Producten en Diensten	<ul style="list-style-type: none"> * Participatie (een persoon) in de werkgroep en in de projectleiding * Productie van drie tijdvakken pilotexamens havo en vwo 2012 en 2013 * Afronding en werkzaamheden rondom afname pilotexamens 2011 <p>Er worden bijdragen geleverd aan een verkenning van het niveauverschil havo-vwo en implicaties voor het CSE. Daarnaast een vakinhoudelijke en toetstechnische bijdrage in de syllabuscommissie geschiedenis havo/vwo. De overige examensproductie welke wordt ontplooid in 2011, wordt gefinancierd vanuit de egalisereserve.</p>
Tijdpad	De werkzaamheden vinden gedurende het hele jaar plaats.
Doorloop	De werkzaamheden zijn reeds in voorgaande jaren gestart. Voor de komende jaren wordt een vervolg van de ontwikkelactiviteiten verwacht. Het is nog steeds niet duidelijk wanneer deze examens 'de Rooy' de standaardexamens voor Geschiedenis gaan worden.
Evaluatie	De examens worden jaarlijks door CvE en de pilot scholen geëvalueerd. Hiervan wordt een verslag gepubliceerd.
Gevraagde subsidie 2011	<p>Totaal : € 229.763</p> <p>Personele kosten: € 118.551</p> <p style="padding-left: 100px;">€ 58.000 (50 dagen 1a € 1.160)</p> <p>Activiteitenkosten: € 53.212</p>

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Clustermanager Telefoonnummer :
Projectnaam	Herziening examenprogramma maatschappijwetenschappen havo-vwo bijdrage Cito.
Projectcode	Cit/6.2b-11-05 (vervolg op Cit/6.2b-10-05)
Doel activiteit	Advisering en specifieke ondersteuning voor de CvE syllabuscommissie Maatschappijwetenschappen havo/vwo
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De activiteiten van de syllabuscommissie staan onder regie van het College voor Examens (CvE).
Producten en Diensten	De Cito toetsdeskundige zal deel uitmaken van de syllabuscommissie en in die hoedanigheid de bijeenkomsten bijwonen en meeschrijven aan de inhoud van de nadere uitwerking voor het centraal examen.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden plaats in de periode januari tot augustus 2011.
Doorloop	De werkzaamheden voor de syllabuscommissie kennen in principe geen doorloop. Wel zal er in augustus 2011 een productietraject starten voor pilotexamens Maatschappijwetenschappen (NPRP). Hiervoor doen we aan aparte aanvraag. Eventueel zitten daar ook voorbeeldexamens havo en vwo bij
Evaluatie	Afsluiting syllabuscommissie met oplevering syllabus Maatschappijwetenschappen havo/vwo, voorzien voor juli 2011.
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 17.900 Personele kosten : € 17.400 (15 dagen à € 1.160) Activiteitskosten : € 500

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Programmamanager Centrale examens Telefoonnummer
Projectnaam	Productie digitale examens algemene vakken vmbo KB 2012-2013
Projectcode	Cit/6.2b-11-04 (vervolg op Cit/6.2b-8-30 en Cit/6.2b-10-04)
Doel activiteit	Het CvE heeft als beleid dat vanaf 2010 digitale examens algemene vakken vmbo KB bij scholen worden afgenomen. Deze digitale examens zullen op termijn de papieren examens gaan vervangen. De opzet van de digitale centrale examens KB wordt met het ontwikkelen van deze examens ook onderzocht. Daarbij is aandacht voor aspecten als vergelijkbaarheid van de varianten, geheimhouding, validiteit, passen bij het KB-niveau en betrouwbaarheid. Dit project beoogt de constructie van de digitale centrale examens vmbo KB voor elf algemene vakken.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De CvE-leiding stelt vast welke examens worden geproduceerd en ter beschikking gesteld aan de scholen. De CvE-leiding stelt de kwaliteitscriteria vast in de constructieopdracht. De vaksecties van het CvE stellen de examens vast.
Producten en Diensten	Voor Nederlands, Engels, Frans, Duits, wiskunde, nask-1, biologie, economie, aardrijkskunde, geschiedenis en maatschappijleer 2 worden digitale examens vmbo KB in een aantal varianten per vak geproduceerd. Met de examens in varianten kunnen pilotscholen het eerste, tweede en derde tijdvak van 2011 papieren cse's vervangen door digitale examens.
Tijdpad	De constructie vindt plaats gedurende het gehele jaar 2011, de controle en de normering in het voorjaar van 2012.
Doorloop	Er zijn werkzaamheden uitgevoerd voor de digitale examens KB 2011 die zullen worden afgemaakt. De werkzaamheden voor de examens KB 2012 zullen vooral plaatsvinden in 2011. De verwachting is dat de constructie van digitale examens ook in volgende jaren zal plaatsvinden.
Evaluatie	De digitale examens KB worden in 2012 na afloop van de examenperiode geëvalueerd en genormeerd door CvE en Cito. Van het verloop van de examens en de reacties van de pilotscholen wordt een verslag gepubliceerd.
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 1.488.437 Personele kosten : € 1.245.750 Activiteitskosten : € 242.687

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Clustermanager CE Telefoonnumm. :
Projectnaam	Herinrichting Nederlands c.q. gedocumenteerd schrijven havo-vwo
Projectcode	Cit/6.2b-11-28
Doel activiteit	<p>De CvE (voorheen CEVO) heeft in overleg met de VLLT het initiatief genomen om te onderzoeken of het mogelijk en wenselijk is bij het <i>centraal examen Nederlands havo en vwo schrijfvaardigheid</i> ('gedocumenteerd schrijven') te toetsen in een eigen zitting naast een zitting voor het toetsen van leesvaardigheid. Dit doet recht aan de breedte van het examenprogramma, waaraan sinds kort op de meeste scholen ook weer literatuur binnen het vak Nederlands is toegevoegd. Door een eigen zitting schrijfvaardigheid kan ook meer aandacht worden besteed aan de beoordeling van de schrijfvaardigheid en productieve vaardigheden. Aandacht voor de beheersing van beide staat in de belangstelling o.a. bij het vervolgonderwijs.</p> <p>De CvE heeft een projectplan opgesteld "<i>Naar een ander examen Nederlands</i>". De werkzaamheden van Cito vallen binnen dit plan. Als deel van het project wordt gezocht naar een betrouwbare methode voor de beoordeling van de schrijfvaardigheid.</p> <p>In 2008 is een start gemaakt met de werkzaamheden en zijn contacten gelegd met pilotscholen. In 2009 werden proefexamens ontwikkeld en uitgeprobeerd. Beoordelaarsovereenstemming bleek nog onder de maat. In 2010 werd een verbeterd correctiemodel ontwikkeld en wordt een proef uitgevoerd met het ontwikkelen en opstellen van een schaal met voorbeelduitwerkingen, met bijbehorende kwaliteitsbeschrijvingen. In 2011 wordt deze schaal uitgeprobeerd en worden de effect op betrouwbaarheid en beoordelaarsovereenstemming onderzocht. Op basis hiervan wordt de pilot in 2012 voortgezet.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De werkzaamheden vinden plaats onder leiding van de CvE. De voortgang en de resultaten worden met OCW besproken.
Producten en Diensten	Pilotexamens schrijfvaardigheid Nederlands voor havo en vwo.
Tijdpad	In 2008 is een start gemaakt met de werkzaamheden en zijn contacten gelegd met pilotscholen. In 2009 werden proefexamens ontwikkeld en uitgeprobeerd. In 2010 werd een verbeterd correctiemodel ontwikkeld en wordt een proef uitgevoerd met het ontwikkelen en opstellen van een schaal met voorbeelduitwerkingen, met bijbehorende kwaliteitsbeschrijvingen. In 2011 wordt deze schaal uitgeprobeerd en worden de effect op betrouwbaarheid en beoordelaarsovereenstemming onderzocht. In 2011 kan een besluit worden genomen voor al dan niet invoering van gedocumenteerd schrijven als onderdeel van het centrale examen.
Doorloop	Er is doorloop van het project voorzien in 2012 en volgende jaren.
Evaluatie	De pilotexamens en correctievoorschriften (schaalbeoordeling met behulp van voorbeelduitwerkingen) die worden ontwikkeld, worden uitgetest en geëvalueerd. Verder vindt een evaluatie plaats van het

	beoordelen van de examens in overleg met de CvE .Ten behoeve van het project is een begeleidingscommissie bestaande uit deskundigen van het onderwijsveld Nederlands in het leven geroepen.
Gevraagde subsidie 2011	<p>De aanvraag heeft betrekking op de werkzaamheden van het project in 2011</p> <p>Totaal : € 50.397</p> <p>Personele kosten : € 31.900 (27,5 dagen à € 1.160)</p> <p>Activiteitenkosten : € 18.497</p>

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Programmamanager Centrale examens Telefoonnummer :
Projectnaam	Beroepsgericht schrijven Nederlands bij cspe vmbo
Projectcode	Cit/6.2b-11-26 (vervolg op Cit/6-2b-10-26)
Doel activiteit	<p>Schrijfpoddrachten en correctievoorschriften Nederlands bij cspe's bij de beroepsgerichte vakken voor de basis- kader- en gemengde leerweg verder ontwikkelen. De schrijfpoddrachten van een pilot vakken worden getest bij scholen op uitvoerbaarheid, acceptatie in het veld en toetstechnische eigenschappen. De overige worden gemaakt als voorbeeld voor de leerlingen in komende jaren.</p> <p>Met de schrijfpoddrachten wordt beoogd dat de leerlingen van het vmbo de kennis die zij hebben (opgedaan) bij het cspe gebruiken bij schrijven van een voor hen zinvolle brief of toelichting waarmee de schrijfvaardigheid van de leerlingen beter kan worden getoetst dan met een schrijfpoddracht sec in het examen Nederlands. De schrijfpoddracht zal deel gaan uitmaken van het examen Nederlands en zal door docenten Nederlands worden nagekeken.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De ontwikkeling van de schrijfpoddrachten en correctievoorschriften vindt plaats in opdracht en onder toezicht van CvE. Voor vier vakken worden de schrijfpoddrachten worden getest op scholen om de kwaliteit en acceptatie te beoordelen.
Producten en Diensten	<p>De volgende producten en activiteiten maken deel uit van het project:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drie formats voor schrijfpoddrachten Nederlands bij de cspe's van de leerwegen BB, KB en GL • Drie formats voor het correctievoorschrift bij die schrijfpoddrachten • Schrijfpoddrachten bij de cspe's van een groot aantal vakken die als voorbeeld kunnen dienen bij de implementatie van de schrijfpoddrachten. • Opstarten van een pilot in het examenjaar 2010 voor een drietal vakken waarbij de schrijfpoddrachten door leerlingen worden gemaakt en docenten Nederlands deze beoordelen aan de hand van het correctievoorschrift.
Tijdpad	De ontwikkeling van de schrijfpoddrachten en voorbeelden samen met de scholen heeft een meerjarig tijdpad. In 2009 lag het accent op het maken van het format en de concrete schrijfpoddrachten met correctievoorschrift. In 2010 worden schrijfpoddrachten getoetst in een pilot op scholen en worden nieuwe schrijfpoddrachten gemaakt voor de pilot in 2011.
Doorloop	Er is een doorloop van de pilot en de productie in het jaar 2011 te verwachten.
Evaluatie	De schrijfpoddrachten en correctievoorschriften worden beoordeeld en vastgesteld door een speciale vaksectie van het CvE. Enkele schrijfpoddrachten en de correctie worden uitgetest op scholen om het model te evalueren. Van het project en de pilot zal een verslag worden

	gemaakt.	
Gevraagde subsidie 2011	Totaal	: € 59.225
	Personele kosten	: € 52.200 (45 dagen à € 1.160)
	Activiteitenkosten	: € 7.025

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : _____ Functie : Productmanager Schoolexamens Telefoonnummer : _____
Projectnaam	Ontwikkeling schoolexamens nieuwe examenprogramma's havo en vwo biologie, natuurkunde, scheikunde en economie.
Projectcode	Cit/6.2b-11-09 (vervolg op Cit/6.2b-10-09)
Doel activiteit	<p>Voor de vakken economie, natuurkunde, scheikunde en biologie zijn de examenprogramma's grondig herzien door vernieuwingscommissies. Hierdoor verandert de inhoud en de werkwijze bij deze vakken en dient een veranderde toetsing in het kader van het schoolexamen hierbij aan te sluiten. In augustus 2007 zijn de eerste pilotscholen gestart.</p> <p>Het project ontwikkelt samen met docenten van de pilotscholen en andere direct betrokkenen een opzet voor de eigen schoolexamens en daarbij aansluitend voorbeeldopgaven voor de schoolexamens nieuwe stijl gebaseerd op de uitgangspunten van de vernieuwde examenprogramma's. Deze vernieuwde schoolexamenopgaven dienen als kwalitatieve referentiepunten en als inspiratiebron voor de docenten.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Met de ontwikkelgroepen voor de nieuwe examenprogramma's zijn de essenties van de vernieuwing in het schoolexamen besproken. De voorbeeldopgaven worden ontwikkeld samen met pilotscholen en andere direct betrokkenen bij de nieuwe examenprogramma's. De werkwijze bij de schoolexamens van de vier programma's wordt onderling afgestemd.
Producten en Diensten	<p>Coaching van docenten van de pilotscholen bij het ontwikkelen van de vernieuwde schoolexamenopgaven.</p> <p>Cd-rom/DVD's voor havo en vwo van de genoemde vakken (dus 8 stuks) met</p> <ul style="list-style-type: none"> • een beschrijving van voorbeelden voor een vernieuwde opzet van het schoolexamen in het kader van de vernieuwde examenprogramma's • voorbeeldopgaven voor schoolexamens met bijbehorende psychometrische gegevens. <p>De opgaven zullen bij landelijke invoering van de programma's ter beschikking worden gesteld van alle docenten/scholen.</p>

Tijdpad	<i>januari-juni 2008</i> Voorbereiding en werving pilotdocenten/leden constructiegroepen (zie Activiteitenverslag SLOA 2008) <i>schooljaar 2008-2009</i> Coaching docenten en ontwikkeling voorbeelden (zie Activiteitenverslag SLOA 2009) <i>schooljaar 2009-2010</i> Coaching docenten, ontwikkeling voorbeelden en proefafname Economie havo; Natuurkunde havo. <i>schooljaar 2010-2011</i> coaching docenten, ontwikkeling voorbeelden en proefafname Natuurkunde havo; Economie vwo <i>najaar 2010</i> publicatie Economie havo <i>2011</i> publicatie Natuurkunde havo en Economie vwo; proefafname Natuurkunde vwo, Biologie havo en vwo en Scheikunde havo en vwo <i>2012</i> publicatie Natuurkunde vwo, Biologie havo en vwo, Scheikunde havo en vwo
Doorloop	Voorziene doorloop t/m 2012 (zie tijdpad).
Evaluatie	Van het verloop van het project zal een verslag worden gemaakt. De conceptopgaven zullen ter beoordeling worden voorgelegd aan een brede kring van docenten.
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 124.136 Personele kosten : € 81.200 (70 dagen OWK à € 1.160) Activiteitskosten : € 42.936

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Clustermanagers Telefoonnummer:
Projectnaam	Experimentele pilot examens bij nieuwe examenprogramma's havo en vwo (economie, natuurkunde, scheikunde, wiskunde en biologie)
Projectcode	Cit/6.2b-11-07 (vervolg op Cit/6.2b-10-07)
Doel activiteit	In het kader van de vernieuwing van de examenprogramma's bij de tweede fase zijn groepen scholen gestart die experimenteren met de uitvoering van de nieuwe programma's. Onderdeel van deze experimenten zijn de nieuwe centrale examens die passen bij deze programma's.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Het CvE coördineert in overleg met OCW de aantalen en de inhoud van de centrale examens bij de nieuwe examenprogramma's.
Producten en Diensten	<ul style="list-style-type: none"> * productie van pilotexamens bij nieuwe examenprogramma's havo en vwo (natuurkunde, scheikunde, wiskunde en biologie) * productie van voorbeeldexamen maatschappijwetenschappen havo, nieuwe programma (obv de te ontwikkelen syllabus (zie Cit/6.2b-11-05)). * in samenwerking met CvE vaksecties ontwikkelen van constructieopdrachten bij de nieuwe programma's. * adviseren en ondersteunen CvE bij revisie van werkversies syllabi CE economie voor de nieuwe programma's
Tijdpad	De werkzaamheden vinden gedurende het gehele jaar plaats.
Doorloop	Doorloop van de werkzaamheden in de komende jaren wordt verwacht. Per vak zal in overleg van CvE met OCW worden vastgesteld wanneer de experimentele examens de reguliere kunnen vervangen.
Evaluatie	<p>Door de vernieuwingscommissies zijn groepen scholen bijeengebracht die de inhoud en de uitvoering van de centrale examens zullen evalueren. CvE stelt de normering vast op grond van de resultaten. Verder zullen de examens aan het scholenveld worden aangeboden. De examens zullen in het veld worden besproken.</p> <p>Bij economie zal de evaluatie Vwo worden uitgevoerd door ILO/UvA, met ondersteuning van SLO, CvE en Cito.</p>
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 1.377.552 Personele kosten : € 940.067 Activiteitenkosten : € 437.485

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Manager CF Telefoonnummer
Projectnaam	Activiteiten in verband met normering (Sytsma en Hoitink)
Projectcode	Cit/6.2b-11-61
Doel activiteit	<p>In 2009 heeft een audit van de normeringsprocedure van de examens plaatsgevonden (Hoitink & Sijsma 2009). Hierin werd aanbevolen om:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De methode van normering inzichtelijker te beschrijven; ▪ De methodiek van equivalering (middels posttest of pretest nader te onderzoeken en op onderdelen te verbeteren of door alternatieven te vervangen; ▪ De gegevensverzameling uit te breiden tot meer examens <p>In het verlengde van de aanbevelingen zullen methodieken ontwikkeld worden waarbij verschillende informatiebronnen gecombineerd kunnen worden bij de ondersteuning van normeringsbeslissingen.</p> <p>Het doel van de voorgestelde activiteiten is de normering van examens transparanter, verantwoord en zo mogelijk efficiënter te maken.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De conclusies van de audit zijn met CvE besproken en hebben geresulteerd in een plan van aanpak voor 2011 en volgende jaren.
Producten en Diensten	<p>1) Ten behoeve van de documentatie zal een toegankelijk document worden opgesteld over alle gehanteerde procedures rondom de normering. Gegeven de complexiteit en de te onderscheiden niveaus van detaillering wordt gestreefd naar een hiërarchisch geordende internet publicatie waarin de normeringsrationale zal zijn beschreven en worden uitgelegd. (Deze activiteit vloeit wel expliciet voort uit de audit maar komt financieel niet ten laste van dit project).</p> <p>2) De robuustheid van gehanteerde technieken zal nader onderzocht worden. De vraag is wat het effect is van de structuur van de data, waarbij leerlingen genest zijn binnen scholen. In combinatie met een multidimensionele inhoud van het examen kan dit een differentieel effect hebben op de geadviseerde N-term en de nauwkeurigheid van de normeringsprocedure.</p> <p>3) In 2011 zal voor Engels GT en biologie BB een normeringsprocedure worden uitgewerkt en uitgeprobeerd waarbij gewerkt gaat worden met een schaduw examen aan de hand waarvan het prestatieniveau van de populatie zal worden vastgesteld. Tegelijkertijd zal ook een literatuurstudie en een secundaire analyse van data van bestaande vergelijkbare procedures worden uitgevoerd.</p> <p>4) Naar verwachting is het mogelijk om met gebruik van empirische afnamegegevens standaardbepalingstechnieken te verbeteren. Dit zou er toe kunnen leiden dat ook bij vakken zonder aanvullende dataverzameling (pretest/posttest) meer informatie beschikbaar is dan alleen de aanname van gelijke populaties.</p> <p>5) In 2011 zal een start worden gemaakt met een onderzoek naar het samenvoegen van informatie ter ondersteuning van</p>

	normeringsbeslissingen.
Tijdpad	<p>De activiteiten 1, 2 en 4 zullen in 2011 worden afgerond.</p> <p>Van de activiteiten onder 3 zullen literatuurstudie en secundaire analyses in 2011 worden afgerond. Het is waarschijnlijk dat de pilot met het schaduwexamen tot vervolgvorstellen zal leiden.</p> <p>De activiteit genoemd onder 5 zal een looptijd van enkele jaren kennen. zal na uitvoering in vrvolgvorstellen leiden.</p>
Doorloop	<p>Een belangrijk deel van de activiteiten dat in 2011 zal worden afgerond zal tot concreet uitvoerbare voorstellen leiden voor 2012 en later.</p> <p>Daarnaast zal een deel van het onderzoeks- en ontwikkelingswerk in 2012 gecontinueerd worden. De gevraagde subsidie heeft betrekking op activiteiten welke in 2011 uitgevoerd worden.</p>
Evaluatie	<p>De voortgang van de werkzaamheden zal twee maandelijks (tijdens het normeringsoverleg) met de CvE-sectormanagers besproken worden.</p> <p>Van de op te leveren verslagen zullen eerst concepten aan de sectormanagers worden aangeboden. Publicatie zal pas plaatsvinden nadat de concepten in het normeringsoverleg besproken zijn.</p>
Gevraagde subsidie 2011	<p>Totaal : € 250.040</p> <p>Personele kosten : € 225.040 (194 dagen à € 1.160)</p> <p>Activiteitenkosten : € 25.000</p>

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling						
Contactpersoon	Naam : Functie : Programmamanager Centrale examens Telefoonnummer :						
Projectnaam	Aanvulling op budgettair kader hoofdlijnenbrief CITO-WVO						
Projectcode	Cit/6.2b-11-54						
Doel activiteit	Bij de constructie van de centrale examens voor vwo-havo en vmbo worden kosten gemaakt die niet zijn gedekt in het financieel kader van de mantel WVO in de hoofdlijnenbrief 2011-2012. Middels deze aanvraag voor subsidieverlening worden deze kosten gedekt. <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>hoofdlijnenbrief</td> <td style="text-align: right;">€ 17.007.518</td> </tr> <tr> <td>Cit/w-11-01 t/m Cit/w-11-06</td> <td style="text-align: right;">€ 17.961.999</td> </tr> <tr> <td>verschil budgettair kader</td> <td style="text-align: right;">€ 954.481-</td> </tr> </table>	hoofdlijnenbrief	€ 17.007.518	Cit/w-11-01 t/m Cit/w-11-06	€ 17.961.999	verschil budgettair kader	€ 954.481-
hoofdlijnenbrief	€ 17.007.518						
Cit/w-11-01 t/m Cit/w-11-06	€ 17.961.999						
verschil budgettair kader	€ 954.481-						
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De activiteiten en de afstemming zijn beschreven in de aanvragen Cit/w-11-01 t/m Cit/w-11-06						
Producten en Diensten	De producten en diensten zijn beschreven in de aanvragen Cit/w-11-01 t/m Cit/w-11-06.						
Tijdpad	Het tijdpad beslaat geheel 2011 (Zie Cit/w-11-01 t/m Cit/w-11-06).						
Doorloop	De examenproductie is cyclisch en zal ook na 2011 worden voortgezet (Zie Cit/w-11-01 t/m Cit/w-11-06).						
Evaluatie	Voor deze aanvraag niet relevant (Zie Cit/w-11-01 t/m Cit/w-11-06).						
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 954.481 Personele kosten : € 954.481 Activiteitskosten : € 0						

TER ONDERTEKENING

Aan: CFI

nota

Onderwerp: Additionele subsidie CITO

Paraaf pD.VO
Datum

Paraaf VO/FBI
Datum

VO

Van

Datum

12 april 2011

Registratienr.

293460

Kopie voor

DIV. VO

Datum afgedaan

Gekoppeld registratienr.

262829

262941

262944

292979

242106

Deponeren in dossier

Aanleiding

CITO heeft vorig jaar de aanvraag ingediend voor de additionele subsidie 2011. Deze is aangevuld met een additionele subsidie die separaat was aangevraagd bij en een onderzoek tweede correctie ce

Op het totaal is een bedrag van 65.400 € afgetrokken conform hetgeen wij reeds in de brief 262829 aan Cito hebben laten weten.

Samenvatting inhoud van brief

Beschikking voor additionele subsidie CITO voor € 4.733621,--

Besluiten door ondertekening

Consequenties en toelichting

Ministerie van OCW
Directie Voortgezet Onderwijs (IPC 2650)
T.a.v. de heer drs.
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Onderwerp
8 april 2011	SLOA- 2011.14		Aanvraag subsidie wet SLOA 2011 (additionele subsidie)

Geachte

Bijgaand ontvangt u in het kader van artikel 4 van de Wet SLOA 2011 (additionele subsidie), de aanvraag betr. 'Vervolg onderzoek tweede correctie centrale examens' (Cit/6.2b-11-34). Een digitale versie van deze aanvraag is op 7 april 2011 naar w ministerie gemaïld.

Voor eventuele vragen omtrent deze subsidieaanvraag kunt u contact opnemen met de heer

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

 Raad van Bestuur
Portefeuille Onderwijs
Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling

Cc: Mevrouw

Bijlage
Aanvraag Cit/6.2b-11-34 'Vervolg onderzoek tweede correctie centrale examens'

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2011

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Sectormanager centrale examens havo/vwo Telefoonnummer : ██████████
Projectnaam	Vervolg onderzoek tweede correctie centrale examens
Projectcode	Cit/6.2b-11-34 (vervolg van Cit/6.2b-9-34)
Doel activiteit	De kennis en vaardigheden van de leerlingen aan het einde van het voortgezet onderwijs worden (mede) gemeten met behulp van centrale examens. De beoordeling van de antwoorden van de kandidaten dient op objectieve wijze te geschieden aan de hand van de door het CvE verstrekte correctievoorschriften. Om de kwaliteit en de betrouwbaarheid van de correctie zo hoog mogelijk te laten zijn, is er in de regelgeving vastgelegd dat er naast een eerste correctie een tweede correctie door een corrector van een andere school plaatsvindt. De uitvoering en de kwaliteit van de tweede correctie is een aandachtspunt met het oog op de noodzaak een zo eenduidig en objectief mogelijk oordeel over de kandidaat te kunnen geven. In een eerste onderzoek door Cito in 2009 en 2010 zijn twee vormen van integrale tweede correctie met elkaar vergeleken én met de eerste correctie door de eigen docent. De resultaten van het onderzoek wezen op de noodzaak en vervolgonderzoek in te richten om beter inzicht te krijgen op de praktijk van de tweede correctie en de objectieve mogelijkheden deze te verbeteren.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De activiteiten worden uitgevoerd in opdracht van OCW. Het onderzoek wordt begeleid door een resonansgroep waarvan de volgende instanties deel uit maken: CvE, VO-raad, Inspectie, VVO, AOB, CNV en DUO.
Producten en Prestaties mede in kader VBTB	Het onderzoek vindt plaats aan de hand van examenwerken van kandidaten afkomstig van de examens-2009 die bij random gekozen scholen zijn opgevraagd. In het onderzoek worden voor vmbo gl/tl, havo en vwo correcties opnieuw uitgevoerd. Er wordt op basis van de resultaten van de eerdere correcties een zogenoemd panelonderzoek uit 2009 en 2010 opnieuw een correctie uitgevoerd voor drie vakken door externe correctoren die worden getraind. Daarnaast wordt een vragenlijstonderzoek uitgevoerd gericht op de praktijk van de eerste en tweede correctie. Van het onderzoek wordt een verslag gemaakt dat zal worden aangeboden aan de betrokken organisaties. Tevens zal een tijdschrift artikel worden gepubliceerd.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden plaats in het hele jaar 2011.
Doorloop	Afhankelijk van de uitkomsten kan besloten worden tot een vervolgonderzoek in volgende jaren.
Evaluatie	De resultaten van de onderzoeken worden statistisch geëvalueerd en verwerkt in een verslag dat wordt geëvalueerd door de bij de afstemming betrokken instanties.
Gevraagde subsidie 2011	Totaal : € 202.638

	Personele kosten : € 150.800	(130 dagen OWK à € 1.160)
	Activiteitenkosten : € 51.838	

227388

- als origineel beschouwen

Deppen
10/5-12
nm

Ministerie OCW / Directie PO-KIO
Drs.
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Onderwerp
juli 2010	10-360-009		Rapportage JPON

Geachte heer De Boer,

Hierbij stuur ik u een exemplaar van het rapport:

Peiling van de rekenvaardigheid en de taalvaardigheid in jaargroep 6 en jaargroep 4 in 2009. Jaarlijks Peilingsonderzoek van het Onderwijsniveau – Technische rapportage.

Mocht u over meer exemplaren willen beschikken, laat dan even contact met ons opnemen en ze worden u per omgaande toegestuurd.

Deze publicatie wordt op dit moment verspreid onder belanghebbenden.

Het rapport is ook te raadplegen op de website van het project <http://ppon.cito.nl>.

In de verwachting u hiermee naar voldoening te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

33

Hoofd Research Primair Onderwijs Voortgezet Onderwijs

edoc 232841

Ministerie van OCW
T.a.v. de mevrouw
Postbus 16376
2500 BJ DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Onderwerp
26 augustus 2010	2010.44 /JW/AW		Aanvraag subsidie wet SLOA 2010 (additionele subsidie)

Geachte mevrouw

Bijgaand ontvangt u in het kader van artikel 4 van de Wet SLOA 2010 (additionele subsidie), de aanvraag betr. 'TEO2 – Toetsen voor Evaluatie Onderwijstijdverlenging-2; (Cit/6.2b-10-63).

Voor eventuele vragen omtrent deze subsidieaanvraag kunt u contact opnemen met de heer

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Lid Raad van bestuur
Portefeuille Onderwijs
Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling

Bijlage:
- Aanvraag Cit/6.2b-10-63

34

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2010 Beknopte projectomschrijving

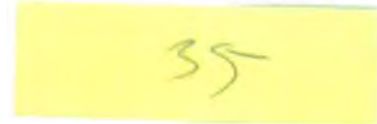
Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : [REDACTED] Functie : Hoofd [REDACTED] VO Telefoonnummer : [REDACTED]
Projectnaam	TEO2 -Toetsen voor Evaluatie Onderwijstijdverlenging-2
Projectcode	Cit/6.2b-10-63
Doel activiteit	Leveren van toetsen voor het project Onderwijstijdverlenging van TIER ten behoeve van de evaluatie op het septembermoment. In opdracht van het ministerie van OCW onderzoekt TIER, een samenwerkingsverband tussen de Universiteit Maastricht, Universiteit van Amsterdam en de Rijksuniversiteit Groningen, de effecten van onderwijstijdverlenging. Zij doen dit door toetsscores van leerlingen in de bovenbouw te verzamelen en vragenlijsten af te nemen gedurende vier schooljaren (2009-2013). Om leerlingen tussen scholen goed te kunnen vergelijken, zullen dezelfde toetsen afgenomen moeten worden. De CITO LOVS toetsen zijn daar uitermate geschikt voor; deze zijn genormeerd, op landelijk niveau vergelijkbaar, en worden al op veel scholen afgenomen. Via dit project krijgen controlescholen de beschikking over de gebmikte LOVS-toetsen, voor zover ze die nog niet hanteren. Voorts ontvangen zowel pilotscholen als controlescholen het reken en lezen gedeelte van de Entreetoetsen, voor zover die nog niet in gebmik waren bij de betreffende scholen. De scholen krijgen de toetsen rechtstreeks toegestuurd door Cito. Dit gebeurt op basis [REDACTED] van de scholenlijst. Cito kan zelf in haar systeem achterhalen welke scholen al beschikken over de benodigde toetsen. Scholen hoeven dus zelf niets extra te doen als zij aan TIER hebben doorgegeven welke klassen meedoen en hoeveel leerlingen daar in zitten.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Over inhoud, vormgeving en levering van de toetsen zal overleg worden gepleegd met vertegenwoordigers van OCW en TIER. Deze aanvraag sluit aan op een eerdere aanvraag ten behoeve van project Onderwijstijdverlenging (Cit/6.2b-10-59).
Producten en Prestaties mede in kader VBTB	Cito heeft reeds opdracht gekregen om twee extra toetsen voor het septembermoment in groep 5 te ontwikkelen. In de groepen 6 t/m 8 kunnen bestaande Entreetoetsen worden ingezet. Scholen die deze al gebmiken nemen deze af in september van het volgend schooljaar. Scholen die nog geen Entreetoets hebben krijgen van Cito alleen de delen Begrijpend lezen en Rekenen-wiskunde toegezonden. Dit zijn aparte voor dit onderzoek samengestelde toetsboekjes. De verwerking van de gegevens gebeurt met een afzonderlijk gemaakt antwoordblad. De output is tweeledig: een databestand ten behoeve van de effectmeting en rapportages aan de deelnemende scholen als extra service. De uitkomsten kunnen worden geplaatst op dezelfde vaardigheidsschalen als gebmikt in het LOVS. Deze uitkomsten zullen worden ingezet bij de evaluatie van het project Onderwijstijdverlenging uitgevoerd door het TIER.
Tijdpad	Start begin juli 2010, constmctie van beknopte Entreetoets in juli en augustus. Verstrekking van deze toets medio september, rapportage naar scholen en TIER in oktober. Levering van LOVS-toetsen medio

	aan controlescholen november/december. Consultatie voor verwerking en analyse tot 31-12-2010.
Doorloop	De gevraagde subsidie heeft betrekking op het jaar 2010 indien er een vervolg gegeven dient te worden aan deze evaluatie dan zal er een separate aanvullende aanvraag opgesteld worden. Zo zullen er in de twee volgende schooljaren nieuwe antwoordbladen moeten worden opgestuurd en data moeten worden verwerkt. Ook zullen er nog aanvullende materialen voor de afname van LOVS-toetsen op de controlescholen moeten worden geleverd (zie projectplan).
Evaluatie	De instrumenten (toetsen) zullen haar bevrediging worden ingezet en bruikbare data opleveren voor het project Onderwijstijdverlenging.
Gevraagde subsidie 2010	<p>Totaal : € 61.695</p> <p>Personele kosten : € 16.016 (14 dagen à € 1144)</p> <p>Activiteitenkosten : € 45.679</p> <p>N.B Levering toetsmateriaal op basis van nacalculatie.</p> <p>Vaste activiteitenkosten voor ontwikkeling Entreetoetsen: € 2.965,-</p> <p>Flexibele kosten afhankelijk van behoefte scholen: geschat € 42.713,-</p>

exloc 235795

Ministerie van OCW
Directie Voortgezet Onderwijs (IPC 2650)
T.a.v. de heer drs.
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Onderwerp
9 september 2010	2010.42/AW/JW		Eerste tussenrapportage SLOA 2010

Geachte heer

U heeft in bijlage 4 van de Hoofdpijnenbrief 2010/2011 richtlijnen verstrekt met betrekking tot de tussenrapportage van de voortgang van de projecten in het kader van de subsidie Wet SLOA.

Bijgaand treft u dan ook de eerste tussenrapportage aan voor de projecten van Cito die in 2010 worden gesubsidieerd in het kader van de zogenoemde reguliere SLOA-subsidie (de mantels) en de additioneel gesubsidieerde projecten in het kader van artikel 6.2b van de wet.

Achter de tussenrapportages treft u een overzicht aan van de verstrekte subsidiebedragen en de verwachte realisering.

Ten aanzien van een aantal projecten vraag ik uw aandacht voor het volgende:

- o Bij het project 'Diagnostische toetsen afnemen en verbeteren' (projectcode Cit6.2b-10-57), is sprake van nacalculatie. Op basis van de geraamde realisering verwachten wij € 100.888,55 in rekening te brengen;
- o Volgens de toekenning van het project 'TEO -Toetsen voor Evaluatie Onderwijstijdverlenging' (projectcode Cit6.2b-10-59), is de 80/20 regeling niet van toepassing. Echter uit het ontvangen subsidiebedrag d.d. 29-4-2010, verplichting OND/ODB-10/38515U, lijkt of deze regeling wel wordt toegepast;
- o De subsidie voor het project 'Evaluatie onderbouw en tweede fase' (projectcode Cit6.2b-10-47) à € 40.900 is tweemaal ontvangen;
- o De tweemaal toegekende subsidie voor het project 'Examens gedocumenteerd schrijven en leesvaardigheid Nederlands' (projectcode Cit6.2b-9-28) is gedeeltelijk terugbetaald. Er is nog een reserve van € 25.500;
- o Twee subsidies zijn nog niet volledig betaalbaar gesteld, terwijl dit volgens de subsidievoorwaarden wel verwacht werd.
Het betreft de subsidies voor de projecten:
- 'Centraal ontwikkelde examens taal en rekenen mbo niveau 4' (projectcode Cit6.2b-9-42) à € 40.877
- 'Aanvullende opdracht taal en rekenen mbo niveau 4' (projectcode Cit6.2b-9-45) à € 3.153;
- o Een tweetal subsidies is nog niet toegekend. De activiteiten zijn al wel gestart, vandaar dat u voor deze twee projecten een tussenrapportage aantreft. Het betreft de projecten 'Masterplan ERK' (projectcode Cit6.2b-10-08) en 'Pilot schoolexamens nieuwe vakken wiskunde A, B en C' (projectcode Cit6.2b-10-10);

- o In de beschikking van het project 'Intaketoets PAL' (projectcode Cit6.2b-9-39) staat in artikel 3 een discrepantie: enerzijds wordt gesproken over een looptijd van 2009-2010, anderzijds van 2009-2012. De looptijd moet zijn 2009-2012.

Op basis van de financiële rapportage t/m augustus 2010 is de inschatting dat de volgende egalisatiereserves zullen ontstaan:

- mantel WVO: € 1.196.083,03
- mantel Exp : € 181.042,75
- Additioneel : € 1.836.059,52.

Voor de meeste van deze egalisaties geldt dat ze ontstaan als gevolg van een (te voorziene) vertraging bij het uitvoeren van de werkzaamheden of het zijn meerjarige projecten.

Ik hoop u middels deze tussentijdse rapportage naar verwachting te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Lid Raad van Bestuur
Portefeuille onderwijs

Cc: mevrouw

Cito

Tussenrapportage

Activiteiten

Subsidies W.SLOA

2010

Examens
Wet
Voortgezet
Onderwijs

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling.
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie [REDACTED] er Ceritrale examens Telefoonnummer [REDACTED]
Projectnaam	Constructie centrale examens voor de algemeen vormende vakken en de beroepsgerichte programma's vmbo, exclusief de werkzaamheden van constructiegroepsleden.
Projectcode	Cit/w-10-01 (verplichtingnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	De centrale examens algemene en beroepsgerichte vakken vmbo worden volgens plan ontwikkeld. Alle door CvE gevraagde centrale examens 2010 zijn afgenomen en genormeerd. Van de resultaten is een verslag gepubliceerd op internet. De concepten van de examens voor 2011 worden ontwikkeld en vastgesteld door de vaksecties van CvE. De concepten worden onder leiding van het bedrijfsbureau CE drukklaar gemaakt. De ontwikkeling van de examens 2012 is volgens plan opgestart.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 8.370.139 Personele kosten : € 7.967.600 Activiteitenkosten : € 402.539
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 8.370.139 Personele kosten : € 7.970.139 Activiteitenkosten : € 400.000

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Constructie centrale examens algemeen vormende vakken havo/vwo
Projectcode	Cit/w-10-02 (verplichtingnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>In de periode januari-september is de constructie van de examens 2011 afgerond en zijn deze vastgesteld door de vaksecties van CvE. Daarna is gestart met de grafische afwerking.</p> <p>In de periode mei-juli heeft de gegevensverzameling voor de examens 2010 plaatsgevonden en zijn normeringsadviezen aan het CvE uitgebracht.</p> <p>In de periode augustus-december is gestart met de constructie van de examens 2012.</p> <p>In het algemeen worden de werkzaamheden conform planning uitgevoerd.</p>
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 4.709.940</p> <p>Personele kosten : € 4.515.041</p> <p>Activiteitenkosten : € 194.899</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 4.709.940</p> <p>Personele kosten : € 4.514.940</p> <p>Activiteitenkosten : € 195.000</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: [REDACTED] ger Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Constructiegroepen voor constmctie centrale examens voor de algemeen vormende vakken en de beroepsgerichte programma's vmbo
Projectcode	Cit/w-10-03 (zie ook project Cit/w-10-01) (verplichtingnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	De centrale examens vmbo worden volgens plan ontwikkeld. De constructiegroepsleden hebben concept opgaven aangedragen en andere opgaven evenals de examenconcepten beoordeeld en besproken. De concepten van 2011 zijn merendeels vastgesteld door de vaksecties van CvE en worden drukklaar gemaakt. De ontwikkeling van de examens 2012 wordt volgens plan voor alle vakken opgestart.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 1.028.441 Activiteitenkosten : € 1.028.441
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 1.028.441 Activiteitenkosten : € 1.028.441

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Hoofd Cito Internationaal Telefoonnummer:
Projectnaam	PISA 2012
Projectcode	Cit/6.2b-10-60 (verplichtingnummer 61500-70134)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<ol style="list-style-type: none"> 1 Opzetten projectorganisatie: medewerkers benoemd. 2 Voorbereiden van de steekproeftrekking voor de Field Trial: eerste besprekingen met PISA-consortium afgerond. 3 Voorbereiden van de vertalingen: contacten met vertaalbureau gelegd en tijdspad besproken. 4 Voorbereiden van de toetsafname (Field Trial): Toetsleiders benoemd. <p>Werkzaamheden verlopen volgens planning. Er worden geen afwijkingen van de planning verwacht.</p>
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 133.560 Personele kosten : € 102.960 Activiteitenkosten : € 30.600
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 133.400 Personele kosten : € 102.960 Activiteitenkosten : € 30.440

Jaar van toekenning: 2007
 instelling: CTD
 naam: WVO

ALGEMEEN		TOEKENNING 2010										TUSSENRAPPORTAGE (september)					
projectcode	projectnaam	kenmerk brief	sector	voetj. nr.	terrein	geplaatse 01-01-2010	personeel	materialen	begrijpende subsidie	and. ind. egalisatie	boeking toek.	nog te ontvangen	A4 (9 september)	P component	A component	bevestiging subsidie	prognose egalisatie
04w-7-01	Examensubsidie alg. vorm. + beroeps vakken VMBO	BOSAJT-09217711 U	VO	81500-44598	VMBO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
04w-7-02	Examensubsidie alg. vorm. vakken Havo/VWO	BOSAJT-09217711 U	VO	81500-44598	HV	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
04w-7-03	Construatiegroepen alg. vorm. + beroeps vakken VMBO	BOSAJT-09217711 U	VO	81500-44598	VMBO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
04w-7-04	Construatiegroepen algemeen vormende vakken Havo/VWO	BOSAJT-09217711 U	VO	81500-44598	HV	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
04w-7-05	Examensubsidie alg. vorm. + beroeps vakken VMBO	BOSAJT-09217711 U	VO	81500-44598	VMBO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
04w-7-06	Examensubsidie alg. vorm. + beroeps vakken VMBO	BOSAJT-09217711 U	VO	81500-44598	HV VMBO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal						€ 118.824,00	€ 13.311.489,00	€ 3.698.049,00	€ 17.007.818,00	€ 18.200.801,43	€ -	€ 17.007.818,00	€ 13.311.489,00	€ 3.698.049,00	€ 17.007.818,00	€ 1.195.983,00	€ 1.195.983,00

Jaar van toekenning: 2008
 instelling: CTD
 naam: WVO

ALGEMEEN		TOEKENNING 2010										TUSSENRAPPORTAGE (september)					
projectcode	projectnaam	kenmerk brief	sector	voetj. nr.	terrein	geplaatse 01-01-2010	personeel	materialen	begrijpende subsidie	and. ind. egalisatie	boeking toek.	nog te ontvangen	A4 (9 september)	P component	A component	bevestiging subsidie	prognose egalisatie
04w-8-02	Construatiegroepen alg. vorm. + beroeps vakken VMBO					€ 331.444,08	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal						€ 331.444,08	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Jaar van toekenning: 2004
 instelling: CTD
 naam: WVO

ALGEMEEN		TOEKENNING 2010										TUSSENRAPPORTAGE (september)					
projectcode	projectnaam	kenmerk brief	sector	voetj. nr.	terrein	geplaatse 01-01-2010	personeel	materialen	begrijpende subsidie	and. ind. egalisatie	boeking toek.	nog te ontvangen	A4 (9 september)	P component	A component	bevestiging subsidie	prognose egalisatie
04w-4-02	Construatiegroepen alg. vorm. + beroeps vakken VMBO					€ 314.314,16	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal						€ 314.314,16	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Jaar van toekenning: 2003
 instelling: CTD
 naam: WVO

ALGEMEEN		TOEKENNING 2010										TUSSENRAPPORTAGE (september)					
projectcode	projectnaam	kenmerk brief	sector	voetj. nr.	terrein	geplaatse 01-01-2010	personeel	materialen	begrijpende subsidie	and. ind. egalisatie	boeking toek.	nog te ontvangen	A4 (9 september)	P component	A component	bevestiging subsidie	prognose egalisatie
04w-5-03	Construatiegroepen alg. vorm. + beroeps vakken VMBO					€ 108.824,26	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal						€ 108.824,26	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Alle items te samen:		TOEKENNING 2010										TUSSENRAPPORTAGE (september)				
geplaatse 01-01-2010	personeel	materialen	begrijpende subsidie	and. ind. egalisatie	boeking toek.	nog te ontvangen	A4 (9 september)	P component	A component	bevestiging subsidie	prognose egalisatie					
€ 1.198.083,00	€ 13.311.489,00	€ 3.698.049,00	€ 17.007.818,00	€ 18.200.801,43	€ -	€ 17.007.818,00	€ 13.311.489,00	€ 3.698.049,00	€ 17.007.818,00	€ 1.195.983,00	€ 1.195.983,00					
€ 7.963,33	€ 483.988,00	€ 33.432,00	€ 517.000,00	€ 524.866,33	€ -	€ 517.000,00	€ 523.376,00	€ -	€ 523.376,00	€ 633.328,00	€ 633.328,00					
€ 130.044,13	€ 1.949.377,00	€ 365.888,00	€ 2.315.275,00	€ 2.485.319,13	€ -	€ 2.315.275,00	€ 2.203.094,00	€ -	€ 2.203.094,00	€ 2.431.442,00	€ 181.042,75					
€ 108.824,26	€ 115.746.454,00	€ 4.998.499,379,00	€ 19.828.793,00	€ 21.183.885,43	€ -	€ 19.828.793,00	€ 16.127.851,00	€ -	€ 16.127.851,00	€ 20.083.388,00	€ 1.377.127,00					

Agency	Agency Address	Agency Phone	Agency Fax	2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
				Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual
...

Agency	Agency Address	Agency Phone	Agency Fax	2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
				Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual
...

Agency	Agency Address	Agency Phone	Agency Fax	2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
				Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual	Approved	Actual
...

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Hoofd Research POVO Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	TEO -Toetsen voor Evaluatie Onderwijstijdverlenging
Projectcode	Cit/6.2b-10-59 (verplichtingnummer 50500-587255)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Cito levert een toets Begrijpend lezen en een toets Rekenen-wiskunde voor de septembermeting van groep 5 passend in het bestaande systeem van LOVS. Deze toetsen voldoen aan dezelfde kwaliteitseisen als de reguliere LOVS-toetsen en zijn geankerd aan de bestaande toetsen. De uitkomsten kunnen worden geplaatst op dezelfde vaardigheidsschalen als gebruikt in het LOVS. Deze toets zal worden ingezet bij de evaluatie van het project Onderwijstijdverlenging uitgevoerd door het TIER.</p> <p>De toetsen zijn inmiddels geproduceerd en worden vermenigvuldigd, evenals de speciaal daarvoor ontwikkelde antwoordbladen.</p> <p>Tevens is er een beknopte handleiding gemaakt voor de afname van deze toetsen door de leraren in groep 5.</p> <p>Er is afstemming met de activiteiten die worden uitgevoerd voor het aanvullende project, waarin de proefscholen en de controlescholen, vanuit Cito een aangepaste, dan wel een volledige Entreetoets krijgen ten behoeve van de evaluatie van het project Onderwijstijdverlenging. Al het materiaal is klaar en wordt in september verzonden.</p>
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 61.530</p> <p>Personele kosten : € 52.910</p> <p>Activiteitenkosten : € 8.620</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 64.469</p> <p>Personele kosten : € 54.860</p> <p>Activiteitenkosten : € 9.609</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Productmanager Schoolexamens Telefoonnummer: 1
Projectnaam	Ontwikkeling schoolexamens nieuwe examenprogramma's havo en vwo biologie, natuurkunde, scheikunde en economie
Projectcode	Cit/6.2b-10-09 (vervolg op Cit/6.2b-9-09) (verplichtingnummers 61500-67764, -67765 en -67766)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Economie</p> <ul style="list-style-type: none"> • proefafname havo-opgaven is afgerond • uitgave CD-rom havo is gepland per 1 november, uiterlijk 1 december. • proefafname vwo-opgaven is voorbereid en start 8 november (t/m mei 2011) <p>Natuurkunde</p> <ul style="list-style-type: none"> • proefafname havo loopt tot eind december • constructie praktische opdrachten vwo is bijna afgerond; in het najaar try-out op enkele pilotscholen • constructie schriftelijke opgaven vwo stagneert door onduidelijkheid over het examenprogramma; wordt in januari 2011 opnieuw bekeken. <p>Biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • constructie van zowel schriftelijke opgaven als praktische opdrachten, havo en vwo is in een vergevorderd stadium; try-out op enkele scholen is voorzien in het najaar <p>Scheikunde</p> <ul style="list-style-type: none"> • constructie praktische opdrachten havo en vwo is bijna afgerond; try-out op enkele scholen is voorzien in het najaar • constructie van schriftelijke opgaven zal in het najaar starten op basis van tot heden verrichte werkzaamheden van een werkgroep o.l.v. de SLO.
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 123.600</p> <p>Personele kosten : € 102.960</p> <p>Activiteitenkosten : € 20.640</p> <p>Egalisatie 2009 : € 101.336,91</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 201.000</p> <p>Personele kosten : € 151.000 (132 dagen a € 1.144)</p> <p>Activiteitenkosten : € 50.000</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: [REDACTED] Productmanager Schoolexamens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Pilot schoolexamens nieuwe vakken wiskunde A, B en C
Projectcode	Cit/6.2b-10-10
Realisatie van het project per 1 september 2010	Het project is gestart: er heeft voorbereidend overleg plaatsgevonden met CTWO. De activiteiten van CTWO en die van Cito worden gezamenlijk voortgezet. Met de werving van pilotdocenten zal aan het begin van het schooljaar worden begonnen. Er zal overlap bestaan met de groep van pilotdocenten waarmee CTWO al werkt. Er wordt gestreefd naar uitbreiding van de expertise van de docenten met de schoolexamen-eigen kenmerken.
Aangevraagde subsidie 2010	Totaal : € 40.320 Personele kosten : € 34.320 Activiteitenkosten : € 6.000
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 40.320 Personele kosten : € 34.320 Activiteitenkosten : € 6.000

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Marktgroepmanager SO/SBO Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Ontwikkeling Cito Leerling- en onderwijsvolgsysteem voor het speciaal (basis)onderwijs
Projectcode	Cit/6.2b-10-16 (verplichtingnummer 50500-555041)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Conform de planning is het volgende gerealiseerd:</p> <p>Cluster 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - LOVS-toetsen voor Rekenen/Wiskunde, Spelling en Begrijpend lezen: alle opgavenboekjes zijn ten behoeve van slechtzienden gescreend en aangepast in samenwerking met vertegenwoordigers van Cluster 1 - Een vergelijkbare procedure is gestart voor de Kleutertoetsen en toetsen Woordenschat. - Om te bepalen wat de gevolgen zijn van aanpassingen in de toetsen zijn deze in pilotvorm afgenomen op cluster 1 scholen. De resultaten van de pilot worden geanalyseerd. <p>Cluster 2, Cluster 4 en SBO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gegevens van de proeftoetsing van januari zijn geanalyseerd voor de leergebieden Begrijpend lezen, Rekenen-Wiskunde en Spelling voor de functioneringsniveaus groep 3 t/m groep 5. Uit de data blijkt dat het mogelijk is een aangepast toetssysteem te ontwikkelen voor SO en SBO. - Itemconstructie voor de toetsen Begrijpend lezen en Spelling functioneringsniveaus groep 6 t/m 8 is afgerond. Itemconstructie voor Rekenen-Wiskunde vindt nog plaats. - Behoeften-inventarisatie is afgerond. Voor VSO is de behoefte aan toetsen dermate anders dan voor het SO dat hiervoor een aparte ontwikkeling noodzakelijk is. Hier wordt in januari 2011 mee begonnen. - Gestart met de ontwikkeling van de proeftoetsingen SO/SBO voor januari 2011 voor Begrijpend lezen, Rekenen-Wiskunde en Spelling functioneringsniveaus groep 6 t/m 8. Hiervoor is een design ontwikkeld en is gestart met de samenstelling van de proeftoetsen. - Analyses van data ten behoeve van de ontwikkeling van een instrument voor het Ontwikkelingsperspectief. Hiervoor worden voorspellingsmodellen ontwikkeld met data van een recente monitorexport uit het regulier basisonderwijs. Bekeken wordt of met deze toetsgegevens van zeer veel leerlingen een betrouwbare voorspelling gemaakt kan worden. <p>Cluster 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 LZK-scholen hebben deelgenomen aan de proeftoetsing bij de bovengenoemde clusters. - Enquete gehouden onder 30 ZML-scholen om hun wensen ten

	<p>aanzien van toetsactiviteiten Taal te inventariseren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toetsactiviteiten ontwikkeld voor Taal aansluitend bij de veelgebruikte methode Fototai, gericht op mondeling taalgebruik. - Toetsactiviteiten Rekenen uitgebreid met het onderdeel Meten, tijd en geld. - Toetsactiviteiten voor rekenen en taal zijn op 30 scholen uitgeprobeerd in de vorm van een pilot. Naar aanleiding van de commentaren worden de toetsactiviteiten bijgesteld.
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 850.000</p> <p>Personele kosten : € 665.000</p> <p>Activiteitenkosten : € 185.000</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 850.000</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie : Hoofd Research POVO Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	PPON-Jaarlijks
Projectcode	Cit/6.2b-10-18 (vervolg op Cit/6-2b-9-18)
Realisatie van het project per 1 september 2010	In 2010 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd: <ul style="list-style-type: none"> • Afronding (redactionele bewerking en internetpublicatie) van de rapportage van de tweede meting van 2009; • presentatie uitkomsten aan de Inspectie van het Onderwijs t.b.v. het onderwijsverslag; • Steekproeftrekking voor onderzoek in groep 4; • Uitvoering veldwerk in groep 4 in de maanden mei-juni • Invoer van gegevens van scholen in database in de maanden juli-augustus; • voorbereiding van de psychometrische analyses van Eindtoetsgegevens 2010. <p>De werkzaamheden verlopen volgens plan.</p>
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 59.320 Personele kosten : € 34.320 Activiteitenkosten : € 25.000 Egalisatie 2009 : € 62.433,32
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 106.370 Personele kosten : € 82.836 Activiteitenkosten : € 23.534

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Manager Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Beroepsgericht schrijven Nederlands bij cspe vmbo
Projectcode	Cit/6.2b-10-26 (vervolg op Cit/6-2b-9-26) (verplichtingnummers 61500-67764, -67765 en -67766)
Realisatie van het project per 1 september 2010	Het format voor de schrijfoopdrachten is gehanteerd bij het maken van de opdrachten bij de cspe's 2010. Op basis van de evaluatie van de constructie is de procedure voor het maken van de opdrachten aangepast om meer afstemming mogelijk te maken. Schrijfoopdrachten bij door CvE geselecteerde vakken zijn op pilot scholen uitgetoetst. De resultaten worden geëvalueerd. Er worden nieuwe schrijfoopdrachten passend bij de cspe's voor het examenjaar 2011 ontwikkeld in samenspraak met CvE. In 2011 worden deze op pilotscholen afgenomen.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 58.435 Personele kosten : € 51.480 Activiteitenkosten : € 6.955 Egalisatie 2009 : € 11.716,80
Geraamde realisering per 31 december 2010.	Totaal : € 71.000 Personele kosten : € 67.000 Activiteitenkosten : € 4.000

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: [REDACTED] Clustermanager Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Syllabi ontwikkeling exacte vakken bij nieuwe examenprogramma's havo en vwo (natuurkunde, scheikunde, wiskunde en biologie)
Projectcode	Cit/6.2b-10-33 (vervolg project Cit/6.2b-9-33 en Cit/6.2b-7-05) (verplichtingnummers 61500-87764, -67765 en -67766)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Biologie, natuurkunde en scheikunde Bij natuurkunde zijn voorstellen gedaan voor onderhoud van de syllabus. Voor alle drie vakken is een aangepast examenprogramma gemaakt naar aanleiding van de ervaring in de pilot tot nu toe. Dit aangepaste examenprogramma zal dit najaar worden aangeboden aan het Ministerie van OCW. Vooruitlopend op goedkeuring is men begonnen met het herschrijven van de werkversie van de syllabus.</p> <p>Wiskunde De werkversies van de syllabus voor wiskunde A, B en C zijn geschreven. In overleg met CvE is besloten om voor alle wiskundevakken een set voorbeeldexamenopgaven te maken en een voorbeeldexamen. Deze zullen aan de syllabus worden gekoppeld. Voor havo wiskunde A en B is men begonnen met het constmeren van de set voorbeeldopgaven. Hiervoor is een breed gedragen schrijfgroep in het leven geroepen. Verwacht wordt dat de set opgaven in oktober door de vaksectie van CvE zal worden goedgekeurd.</p>
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 25.160 Personele kosten : € 17.160 Activiteitenkosten : € 8.000</p> <p>Egalisatie 2009 : € 92.940,49</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 94.480 Personele kosten : € 64.480 Activiteitenkosten : € 30.000</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Hoofd POK / Hoofd Research Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Monitor Doorlopende Leerlijnen
Projectcode	Cit/6.2b-10-41 (vervolg op Cit/6.2b-9-41) (verplichtingsnummer 804AO-27579)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>In het voorjaar zijn gegevens verzameld en bewerkt ten behoeve van deze monitor. Dit betrof in hoofdzaak gegevens met betrekking tot de diagnostische toetsen voor VO en MBO afgenomen in 2009 en 2010. Deze toetsen zijn gebaseerd op het referentiekader van de Expertgroep Doorlopende leerlijnen. In juni-juli is deze verzameling en analyse afgerond en de beschrijving van de uitkomsten gestart.</p> <p>Tegelijkertijd is onderzoek gedaan naar de mate van inhoudelijke overeenstemming tussen de diverse meetinstrumenten op het terrein van taal en rekenen, zoals die zijn ingezet in verschillende evaluaties (toetsen en examens). Ook de overeenstemming in moeilijkheidsgraad van de verschillende instrumenten is geanalyseerd. Voorts is er correlatieonderzoek uitgevoerd voor de meest relevante toetsen en examens en is bias-onderzoek gedaan om informatie te krijgen over het effect van leerlingkenmerken op de itemscores.</p> <p>De resultaten van deze analyses worden gerapporteerd in een publieksverslag dat in september zal uitkomen. Daarnaast worden de uitkomsten neergelegd in een wetenschappelijke verantwoording die daarna zal verschijnen.</p> <p>De werkzaamheden worden uitgevoerd conform de planning.</p>
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 49.904</p> <p>Personele kosten : € 46.904</p> <p>Activiteitskosten : € 3.000</p> <p>Egalisatie 2009 : € 8.415,11</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 68.320</p> <p>Personele kosten : € 57.060</p> <p>Activiteitskosten : € 1.260</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam ██████████ Functie ████████ Hoofd Psychometrisch Onderzoek- en Kenniscentrum Telefoonnummer ██████████
Projectnaam	Evaluatie onderbouw en tweede fase VO
Projectcode	Cit/6.2b-10-47 (verplichtingnummers 61500-62094)
Realisatie van het project per 1 september 2010	Voor het project zijn examendata verzameld in het havo eindexamenjaar. In de tweede helft van het jaar moet een inhoudsanalyse plaatsvinden van deze examendata en moet een vergelijking met eerdere examens worden gemaakt. Om dit efficiënt te laten verlopen is een nieuwe analyseprocedure ontwikkeld die zich nu in de testfase bevindt. De toegekende subsidie betreft een meerjarige project dat in 2012 moet worden afgerond. Mogelijkerwijs zal een deel van de werkzaamheden verschoven worden naar 2011.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 40.900 Personele kosten : € 37.650 Activiteitenkosten : € 3.250
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 25.000 Personele kosten : € 21.750 Activiteitenkosten : € 3.250

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie [REDACTED] manager Centrale examens Telefoonnummer [REDACTED]
Projectnaam	Onderzoek historisch perspectief niveau vmbo examens
Projectcode	Cit/6.2b-10-52 (verplichtingnummers 61500-677764, -677765 en 674766)
Realisatie van het project per 1 september 2010	Het project verloopt nog niet geheel volgens planning. Er is enige achterstand in de werkzaamheden. Er zijn voor drie niveaus (BB, KB en GL/TL) en vier vakken (biologie, wiskunde, Engels en economie) toetsboekjes samengesteld die zijn beoordeeld op moeilijkheidsgraad door panels van deskundigen. De toetsboekjes zijn gemaakt door leerlingen op scholen en gecorrigeerd. De resultaten van de leerlingen op de vragen uit de verschillende jaren worden met elkaar vergeleken met psychometrische methoden. In het najaar wordt een verslag gepubliceerd.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 290.432 Personele kosten : € 213.928 Activiteitenkosten : € 76.504
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 168.090 Personele kosten : € 89.090 Activiteitenkosten : € 79.000

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie : Manager MBO Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Ontwikkeling prototypes van centraal ontwikkelde examens Taal en Rekenen mbo niveau 2 en 3
Projectcode	Cit/6.2b-10-53 (verplichtingnummer 61200-16965)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>De ontwikkeling van de prototypes vindt plaats in nauw overleg met OCW, het CvE en de MBO Raad.</p> <p>Cito participeert in dit project:</p> <ul style="list-style-type: none"> - in een werkgroep met OCW, CvE en MBO Raad. De werkgroep draagt zorg voor de uitvoering van het invoeringstraject; - voor taal in een ontwikkelcommissie ingesteld door CvE en een constructiegroep geformeerd door Cito. - voor rekenen in een combinatie van een ontwikkelcommissie en een constructiegroep ingesteld door CvE (het doorstartmodel). <p>De constructiegroep voor taal en de ontwikkelcommissie/constructiegroep voor rekenen constrmeren vanuit het referentieniveau 2F voor taal resp. rekenen elk één prototype van een examen. De constmctiegroepen worden begeleid door een Cito-medewerker.</p> <p>Stand van zaken per 1 september 2010</p> <p>De beide constmctiegroepen zijn later gestart dan gepland, omdat het moeilijk was voldoende (inhoudelijk deskundige) constructeurs te vinden. Ondanks deze verlate start waren beide prototypes op tijd gereed voor de resonansbijeekomsten in juni. In september zal een veldraadpleging worden gehouden over de inhoud en vormgeving van de prototypes. Het project loopt verder geheel volgens planning.</p>
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 180.833</p> <p>Personele kosten : € 151.008</p> <p>Activiteitenkosten : € 29.825</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 180.833</p> <p>Personele kosten : € 151.008</p> <p>Activiteitenkosten : € 29.825</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie : Manager Centrale examens Telefoonnummer [REDACTED]
Projectnaam	Aanvullend [REDACTED] kader hoofdlijnenbrief CITO-WVO
Projectcode	Cit/6.2b-10-54 (verplichtingnummers 61500-677764, -677765 en 674766)
Realisatie van het project par 1 september 2010	De productie van de centrale examens en de ondersteunende activiteiten in het kader van dit project verlopen volgens planning. De examens van het jaar 2010 zijn afgenomen, geëvalueerd en genormeerd door CvE. De constructie van de examens 2011 is in volle gang en de constructie van de examens 2012 wordt opgestart. De betalingen aan derden bij de examenproductie betrokken verloopt volgens plan.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 929.389 Personele kosten : € 429.389 Activiteitenkosten : € 500.000
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 929.389 Personele kosten : € 429.389 Activiteitenkosten : € 500.000

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Unitdirecteur POVO Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Diagnostische toetsen afnemen en verbeteren
Projectcode	Cit/6.2b-10-57 (verplichtingsnummer 61500-71956)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>De beschikking bevat twee onderdelen, te weten</p> <p>a. faciliteiten & ondersteuning; b. aanpassen diagnostische toetsen. Hieronder volgt een beschrijving van beide onderdelen.</p> <p>a. Faciliteiten en ondersteuning, januari 2010 – mei 2010 De diagnostische toetsen taal en rekenen zijn afgenomen. De resultaten van deze afnameperiode zijn op 2 juli 2010 gepresenteerd en worden gebmikt voor de monitor taal en rekenen. De presentatie hiervan is voor alle belanghebbenden op OCW.</p> <p>In totaal zijn er 166.016 antwoordbladen aangevraagd: - 69.885 antwoordbladen voor MBO; - 96.131 antwoordbladen voor VO. Voor elk aangevraagd antwoordblad wordt conform afspraak een bedrag van 1 euro in rekening gebracht.</p> <p>Van deze aangevraagde antwoordbladen zijn er 81.692 retour gezonden en gescoord door Cito. - 26.412 antwoordbladen retour door MBO, - 55.280 antwoordbladen retour door VO. Voor elk ingelezen antwoordblad wordt conform afspraak een bedrag van € 1,50 in rekening gebracht.</p> <p>Er zijn meer antwoordbladen aangevraagd en er zijn meer antwoordbladen gescoord door Cito. De totale vergoeding bedraagt dan $€ 166.016 + (81.692 * 1,5) = € 288.554$.</p> <p>In de aanvraag is uitgegaan van inschrijving en afname door 60.000 leerlingen/deelnemers (€ 150.000). De afrekening vindt conform afspraak op basis van nacalculatie plaats.</p> <p>Nog extra te betalen door OCW voor activiteit a: $288.554 - 150.000 = € 138.554$.</p> <p>b. Aanpassen (en proefafname) diagnostische toetsen, januari 2010 – oktober 2010 In de zomer van 2010 is op basis van de proefafname gewerkt aan het inhoudelijk aanpassen van de diagnostische toetsen. De nieuwe versie van de toetsen kunnen de scholen vanaf 6 september 2010 afnemen. Dat is iets eerder dan gepland.</p>

	<p>De aangevraagde subsidie: Personele kosten: € 191.784 Activiteitenkosten: € 50.050,-</p> <p>Door het vlotte verloop van de werkzaamheden en door werkzaamheden te combineren is de verwachting dat de raming van de personele kosten voor b te hoog zijn. Daarentegen zijn de activiteitenkosten iets hoger uitgevallen. Verwacht wordt op het eind van 2010 voor activiteit b: Personele kosten: € 132.990,- (930 uren * € 143) Activiteitenkosten: € 71.178,55 In totaal € 37.665 te veel aangevraagd.</p> <p>Op basis van de geraamde realisering verwachten we € 100.888,55, aanvullend op de subsidiebeschikking op basis van nacalculatie, in rekening te brengen.</p>
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 391.834 Personele kosten : € 191.784 Activiteitenkosten : € 200.050</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 492.722,55 Personele kosten : € 132.990 Activiteitenkosten : € 359.732,55</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: [REDACTED] : Marktgroepmanager VO, Unit PO-VO Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Ontwikkeling eindtoetsen rekenen 2F en 3F voortgezet onderwijs
Projectcode	Cit/6.2b-10-58 (verplichtingnummer 61500-71956)
Realisatie van het project per 1 september 2010	Voor het voortgezet onderwijs zijn rekentoetsopgaven op basis van de referentieniveaus en domeinen uit het rapport van Meijerink ontwikkeld, volgens planning van het project. De opgaven zijn samen met referentieopgaven in vier toetsen getest bij 40 scholen. De toetsen vormden een basis voor de officiële pilot van de rekentoetsopgaven in het voorjaar van 2011. De afnamen van de digitale pilottoetsen in maart en april 2010 vonden succesvol plaats onder leiding van een Cito-toets-leider bij 5.000 leerlingen in eindexamenklassen vmbo, havo en vwo. De resultaten zijn geanalyseerd door psychometrici. De resultaten van de verschillende groepen leerlingen pasten op de eerder met OCW afgesproken vaardigheidslijn voor de rekentoetsen. Najaar 2010 zal een volledige rapportage van het testtraject worden overhandigd aan OCW. De opgaven en de resultaten zijn volgens plan met bij het rekenonderwijs in Nederland betrokken instanties besproken.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 191.345 Personele kosten : € 146.432 Activiteitenkosten : € 44.913
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 192.000 Personele kosten : € 171.600 Activiteitenkosten : € 20.400

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling								
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Clustermanagers Centrale examens Telefoonnummer : ██████████								
Projectnaam	Experimentele pilot examens bij nieuwe examenprogramma's havo en vwo (economie, natuurkunde, scheikunde, wiskunde en biologie)								
Projectcode	Cit/6.2b-10-07 (vervolg op Cit/6-2b-9-07) (verplichtingnummers 61500-67764, -67765 en -67766)								
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Biologie, natuurkunde en scheikunde Er is gewerkt aan de pilot examens 2010 voor de vakken biologie, natuurkunde en scheikunde. Voor Havo betrof dit een 1e, 2e en 3e tijdvak. Voor Vwo alleen een 1e en 2e tijdvak. De gegevens die beschikbaar zijn gekomen na afname zijn geanalyseerd. In september zullen de examens worden geëvalueerd onder leiding van SLO. De afname van de examens is naar wens verlopen en zijn door CvE genormeerd. Men is begonnen met de productie van de 2011 examens.</p> <p>Wiskunde Men is in juni begonnen met de productie van het 1e en 2e tijdvak 2011 havo wiskunde A en B. Overleg met CvE en de vernieuwingscommissie wiskunde heeft veelvuldig plaatsgevonden. Voorstellen voor uitsluitingen zijn besproken.</p> <p>Economie Pilotexamens economie havo en vwo 2010- en 2010-2 zijn vastgesteld en afgenomen. Voor 2011 zijn examenopgaven havo en vwo geconstrueerd. Examens 2011 (4 tijdvakken) worden in de 2e helft van 2010 vastgesteld. Voor havo 2012 (regulier) is de werkversie syllabus CE (CvE) gescreend en gereviseerd. Voor vwo 2010 zal een evaluatiërapport opgesteld worden door ILO/UvA. Cito zal daarvoor onderdelen verzorgen. De egalisatie die ontstaat zal in 2011 worden gebruikt om de werkzaamheden voor de 2011 examens af te ronden.</p>								
Toegekende subsidie 2010	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Totaal</td> <td style="text-align: right;">: € 1.107.331</td> </tr> <tr> <td>Personele kosten</td> <td style="text-align: right;">: € 745.932</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten</td> <td style="text-align: right;">: € 361.399</td> </tr> <tr> <td> Egalisatie 2009</td> <td style="text-align: right;"> : € 555.111,37</td> </tr> </table>	Totaal	: € 1.107.331	Personele kosten	: € 745.932	Activiteitenkosten	: € 361.399	 Egalisatie 2009	 : € 555.111,37
Totaal	: € 1.107.331								
Personele kosten	: € 745.932								
Activiteitenkosten	: € 361.399								
 Egalisatie 2009	 : € 555.111,37								
Geraamde realisering per 31 december 2010	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Totaal</td> <td style="text-align: right;">: € 1.264.092</td> </tr> <tr> <td>Personele kosten</td> <td style="text-align: right;">: € 851.531</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten</td> <td style="text-align: right;">: € 412.561</td> </tr> </table>	Totaal	: € 1.264.092	Personele kosten	: € 851.531	Activiteitenkosten	: € 412.561		
Totaal	: € 1.264.092								
Personele kosten	: € 851.531								
Activiteitenkosten	: € 412.561								

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Marktgroepmanager VO, Unit PO-VO Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Masterplan Implementatie ERK voor de MVT
Projectcode	Cit/6.2b-10-08
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Gerealiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorbeeld- en oefentoetsopgaven voor het schatten van ERK-niveaus bij leesvaardigheid (tekstbegrip) Duits, Engels en Frans; staan deels op de website SLO - IJking van voorbeeld- en oefentoetsopgaven ERK-niveaus bij leesvaardigheid <p>In ontwikkeling/onderzoek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorbeeld- en oefentoetsopgaven voor ERK-niveaus bij luistervaardigheid Duits, Engels en Frans. Eind 2010 gereed.
Aangevraagde subsidie. 2010	<p>Totaal : € 108.000</p> <p>Personele kosten : € 97.240</p> <p>Activiteitenkosten : € 10.760</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 108.000</p> <p>Personele kosten : € 97.240</p> <p>Activiteitenkosten : € 10.760</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Hoofd ondersteuning CBT Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Ondersteuning scholen bij de implementatie van digitale centrale examens
Projectcode	Cit/6.2b-10-02 (vervolg op Cit/6-2b-9-02) (verplichtingnummers 61500-67764, -67765 en -67766)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>In de eerste helft van 2010 zijn conform planning de volgende activiteiten uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inrichten en openstelling ict-examenhelpdesk voor scholen - beantwoorden van vragen van de scholen op technisch en organisatorisch gebied ten aanzien van digitale examens (zowel telefonisch als via email) - uitvoeren ondersteunende werkzaamheden in het kader van de uitvoering van de systeemcheck door scholen (o.a. verstrekken benodigde materialen, analyseren afnamegegevens, verzorgen individuele temgr rapportage van de resultaten naar de scholen) - uitvoeren onderhoud en beheer website met informatie over digitale examens voor scholen - het organiseren van voorlichtings- en evaluatiebijeenkomsten voor examensecretarissen, systeembeheerders en docenten van scholen vmbo, havo en vwo - periodiek bevragen van scholen over het functioneren van de examenhelpdesk via online enquêtes <p>Zowel de support aan scholen, de opzet van de systeemcheck, als de inhoud van de voorlichtingsmaterialen en de bijeenkomsten, heeft in nauwe samenwerking met CvE plaatsgevonden. Van het verloop van de implementatie en het functioneren van de helpdesk is een verslag gemaakt. In juni heeft in overleg met CvE een evaluatie plaatsgevonden en zijn werkzaamheden voorbereid voor de verdere implementatie van digitale examens in het schooljaar 2010-2011.</p>
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 370.000 Personele kosten : € 213.928 Activiteitenkosten : € 156.072
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 371.523 Personele kosten : € 215.500 Activiteitenkosten : € 156.023

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam ██████████ Functie ██████████ Manager Centrale examens Telefoonnummer ██████████
Projectnaam	Extra productie papieren examens BB AV 2011
Projectcode	Cit/6.2b-10-03 (vervolg op Cit/6-2b-9-03) (verplichtingnummers 61500-67764, -67765 en -67766)
Realisatie van het project per 1 september 2010	De volgende werkzaamheden zijn uitgevoerd: Voor alle geplande vakken is de constructie en afwerking van de papieren examens BB algemene vakken 2011 in volle gang. De constructie van de examens 2012 wordt samen met de constructiegroepen opgestart. De papieren BB examens van 2010 zijn afgenomen op de scholen die geen gebruik maakten van de digitale examens. Die examens zijn genormeerd door CvE.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 583.488 Personele kosten : € 414.028 Activiteitenkosten : € 160.460
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 570.933 Personele kosten : € 436.933 Activiteitenkosten : € 134.000

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Manager Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Productie digitale examens algemene vakken vmbo KB 2011-2012
Projectcode	Cit/6.2b-10-04 (vervolg op Cit/6-2b-8-30 en Cit/6-2b-8-04) (verplichtingnummers 61500-67764, -67765 en -67766)
Realisatie van het project per 1 september 2010	De volgende werkzaamheden zijn uitgevoerd: De afname van de digitale KB examens in 2010 is op de pilotscholen goed verlopen en de digitale examens zijn genormeerd. De constructie van de digitale examens KB afnamejaar 2011 verloopt volgens planning en nadert het laatste stadium met de werkzaamheden van het bedrijfsbureau CE. Het traject van vaststellen door de CvE vaksectie is in volle gang. Er wordt een start gemaakt met de constructie van de digitale KB examens 2012. Deze constructie zal in 2011 doorlopen.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 1.460.721 Personele kosten : € 1.217.089 Activiteitenkosten : € 243.632 Egalisatie 2008 : € 179.671,69
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 1.400.000 Personele kosten : € 1.160.000 Activiteitenkosten : € 240.000

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: [REDACTED] Clagtermanager Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Herziening examenprogramma maatschappijwetenschappen havo-vwo, bijdrage Cito
Projectcode	Cit/6.2b-10-05 (Verplichtingnummers 61500-67764, -67765 en -67766)
Realisatie van het project per 1 september 2010	Toetsdeskundige Cito participeert in de CvE-syllabuscommissie CE. Geeft adviezen met betrekking tot toetsbaarheid nieuwe examenprogramma (adviesrapport commissie [REDACTED]). Verder voert de toetsdeskundige literatuuronderzoek uit met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen op het gebied van sociologie en politicologie, ten behoeve van de inpasbaarheid van deze ontwikkelingen in de examenopgaven. In het kader van de syllabus CE ontwikkelt Cito proefconcepten voor nieuwe examenopgaven. Deze zullen in de 2e helft van 2010 worden aangeboden aan en besproken in de syllabuscommissie.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 28.600 Personele kosten : € 28.600 Activiteitenkosten : €
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 28.621 Personele kosten : € 28.171 Activiteitenkosten : € 450

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	<p>Naam [REDACTED]</p> <p>Functie: Clustermanager Centrale examens</p> <p>Telefoonnummer [REDACTED]</p>
Projectnaam	Pilot geschiedenisexamens CHMV ('de Rooy')
Projectcode	Cit/6.2b-10-06 (vervolg op Cit/6.2b-9-08) (verplichtingnummers 61500-67764, -67765 en -67766)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Toetsdeskundige Cito heeft geparticipeerd in de werkgroep en in de projectleiding</p> <p>Voor de pilot 2010 zijn twee tijdvakken havo en twee tijdvakken vwo vastgesteld en afgenomen. Derde tijdvak pilot havo is niet gerealiseerd ivm capaciteitstekort (egalisatie schuift door naar 2011).</p> <p>Voor de pilot 2011 is de productie gestart van twee tijdvakken vwo en drie tijdvakken havo</p> <p>De toetsdeskundige Cito heeft een vakinhoudelijke en toetstechnische bijdrage geleverd in de syllabuscommissie geschiedenis havo/vwo.</p>
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 315.883</p> <p>Personele kosten: € 231.412</p> <p>Activiteitenkosten: € 84.471</p> <p>Egalisatie 2009 : € 53.093,77</p>
Geraamde malisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 309.420</p> <p>Personele kosten : € 234.277</p> <p>Activiteitenkosten : € 75.143</p> <p>N.B.: door het niet realiseren van een apart 3e tijdvakexamen pilot havo 2010, zal er in 2010 opnieuw een egalisatiereserve ontstaan.</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Manager MBO Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Centraal ontwikkelde examens taal eh rekenen mbo niveau 4
Projectcode	Cit/6.2b-9-50 (verplichtingsnummer 61200-15811)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p><i>Ontwikkeling voorbeeldexamens taal en rekenen</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het voorbeeldexamen Nederlands is klaar en voorgelegd aan een resonansgroep. 2. De ontwikkeling van het voorbeeldexamen Rekenen is halverwege. Er is een bijeenkomst met de resonansgroep geweest. Deze beide activiteiten lopen volgens planning. <p><i>Inzet Cito bij pilot consequenties bedrijfsvoering mbo-instellingen</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Deze pilot is in januari 2010 afgerond met een adviesrapport van CvE. <p><i>ICT-ondersteuning ten behoeve van de afnames van de voorbeeldexamens</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In februari 2010 is begonnen met voorbereidende werkzaamheden voor de uitrol van Examentester. 2. In september 2010 zal gestart worden met het houden van vijf regionale voorlichtingsbijeenkomsten, waarna met de start van de uitrol van Examentester op alle MBO-scholen wordt begonnen. <p>Sinds het uitbrengen van deze aanvraag 9-50 zijn de plannen binnen dit project behoorlijk uitgebreid. Zo is er o.a. besloten tot het houden van een pre-pilot in februari 2010. Voor alle extra activiteiten is in augustus een aanvullende aanvraag ingediend, conform afspraak met OCW. Deze extra activiteiten zijn <u>niet</u> in deze tussenrapportage opgenomen.</p>
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 381.753,99 Toekenning 2010: € 104.369,94 (20%) Totaal : € 486.123,93
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal ¹ : € 365.417 Personele kosten: € 309.102 Activiteitskosten: € 56.315

¹ In deze geraamde realisering per 31-12-2010 is de aanvullende aanvraag voor meerwerk NIET meegenomen. Deze aanvullende aanvraag is apart ingediend en moet nog gegund worden door OCW. In 2009 is subsidie aangevraagd waarvan op voorhand bekend was dat een deel van de uitvoering zou doorlopen tot 2012. De egalisatie is daarmee conform de verwachting.

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: [REDACTED] Manager Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Aanvullende constructie centrale examens BB 2010
Projectcode	Cit/6.2b-9-51 (verplichtingnummer 61500-62387)
Realisatie van het project per t september 2010	Voor alle geplande vakken is de aanvullende constructie en afwerking van de papieren examens BB 2010 uitgevoerd en zijn de examens geleverd die CvE in de loop van het jaar extra vroeg. De papieren BB examens van 2010 zijn afgenomen op de scholen die geen gebruik maakten van de digitale examens. Die examens zijn genormeerd door CvE
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 105.370,70
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 105.371

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie [REDACTED] Marketingmanager POVO Telefoonnummer [REDACTED]
Projectnaam	Beschikbaar stellen toets ten behoeve van het project 'Pilot verplaatsen Cito-Eindtoets'
Projectcode	Cit/6.2b-9-55 (verplichtingnummer 50500-555302)
Realisatie van het project per 1 september 2010	Conform het projectvoorstel heeft Cito een Eindtoets opgeleverd, die gebruikt is voor afname op 29, 30 en 31 maart door de scholen die deelnemen aan de 'Pilot verplaatsen Cito-Eindtoets'. Daartoe heeft Cito de items geselecteerd, de Eindtoets samengesteld en geproduceerd (inclusief aangepaste versies) en de resultaten ervan verwerkt en gerapporteerd aan de scholen. Enkele activiteiten vergden iets meer tijd dan van tevoren ingeschat, maar worden wel in 2010 afgerond.
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 121.830 Nog te ontvangen: € 30.906 Totaal : € 162.736
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 165.100

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: [REDACTED] Manager Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Constructie vwo-havo-vmbo TL examens voor de pilot meerdere examenmomenten
Projectcode	Cit/6.2b-10-01 (vervolg op Cit/6-2b-8-29 en Cit/6-2b-8-01) (verplichtingnummers 61500-67784, -67765 en -67766)
Realisatie van het project per 1 september 2010	De door CvE gevraagde examens zijn conform planning geleverd. De examens van januari 2010 zijn voorzien van normeringsadviezen. De geplande activiteiten per 1 september liggen op schema. Voor veel vakken is de constructie van de examens voor het afnamemoment januari 2011 afgerond, dan wel is de afronding in de resterende maanden van 2010 te voorzien. Verder is de procedure van standardsetting op de augustus examens 2010 uitgevoerd en voor sommige examens ook reeds voor de januari examens 2011. Tenslotte zijn aan CvE de adviezen voor de normering van de augustus examens 2010 uitgebracht. Het project loopt nog door in 2011 met de afname en normering van de januari- en de augustus examens. De egalisatie, op het einde van 2010, zal hiervoor worden ingezet. De constructie is dan beëindigd.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 1.469.651 Personele kosten : € 995.279 Activiteitenkosten : € 474.372 Egalisatie 2008 : € 195.214,80
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 1.402.587 Personele kosten : € 982.000 Activiteitenkosten : € 420.587

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Manager Centrale examens Telefoonnummer
Projectnaam	Aanvullende productie examens Russisch, Spaans, Turks en Arabisch havo-vwo
Projectcode	Cit/6.2b-8-44 (verplichtingsnummer 61500-62367)
Realisatie van het project per 1 september 2010	De door CvE gevraagde examens 2011 voor de vier vakken zijn volgens planning geleverd en worden na vaststelling door de CvE-vaksecties verwerkt conform de standaardprocedures bij de examenconstructie. De werkzaamheden zijn uitgevoerd conform planning en worden in 2010 afgerond.
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 64.783
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 64.783

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie [REDACTED] Markgroepmanager SO/SBO Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Indicatieve nulmeting van de referentieniveaus in het SO en SBO
Projectcode	Cit/6.2b-9-48 (verplichtingnummer 50500-544490)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Dit project sluit aan bij de voorbereidingen voor de proeftoetsing in het kader van subsidieproject Cit/6-2b-9-16 en Cit/6.2b-10-16. De leerlinggegevens van de proeftoetsing van januari 2010 zijn verwerkt. De uitvoering van het project heeft vertraging opgelopen doordat scholen de instructie voor toetsafname niet op de juiste wijze hebben gevolgd, wat de verwerking bemoeilijkte.</p> <p>Alle toetsen zijn verwerkt en de psychometrische analyses uitgevoerd om te bepalen in hoeverre de steekproef bruikbaar is. De data zijn geschikt gemaakt voor analyse op populatieniveau. Hiervoor zijn gegevens van de 11-13 jarigen geselecteerd voor de bepaling van het eindniveau van deze leerlingen in SO en SBO. Voor het verkrijgen van de benchmarkgegevens wordt onderzocht op welke manier deze het beste voor scholen beschikbaar gemaakt kunnen worden.</p> <p>Aan de rapportage wordt gewerkt, de verwachting is dat deze in september beschikbaar is.</p> <p>Het project wordt in 2010 volledig uitgevoerd.</p>
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 38.888
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 40.000

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie: Manager Centrale examens Telefoonnummer
Projectnaam	Ontwikkeling gestandaardiseerde schooloverstijgende beoordelingsmethoden voor competenties
Projectcode	Cit/6.2b-9-13 (vervolg op Cit/6.2b-8-13) (verplichtingnummers 61500-61081, -61082 en -61083)
Realisatie van het project per 1 september 2010	In de eerste helft van 2010 heeft het accent van de werkzaamheden gelegen op het zoeken naar een minder complex elektronisch systeem voor het vastleggen van de beoordelingen van de competenties door de scholen. Daartoe is gekozen voor de aanpassing van een bestaand systeem geëigend voor mbo scholen. In de tweede helft van het jaar wordt een pilot met scholen opgezet. Daarbij worden de eerder in het project ontwikkelde gestandaardiseerde beoordelingsmethodiek van competenties ingepast. Het is te verwachten dat de scholen voor een deel pas na de jaarwisseling betrouwbare overzichten van beoordelingen aan Cito kunnen overhandigen zodat te verwachten is dat het project ook door zal lopen na de jaarwisseling.
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 106.284,25
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 69.900 Personele kosten: € 60.900 Activiteitenkosten: € 9.000

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie [REDACTED] Psychometrisch Onderzoeks- en Kenniscentrum Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Onderzoek naar andere weging SE / CE
Projectcode	Cit/6.2b-9-17 (vervolg op Cit/6.2b-8-17) (verplichtingnummers 61500-61081, -61082 en -61083)
Realisatie van het project per 1 september 2010	Het project is volledig uitgevoerd en de rapportage over de data van 2008 is opgeleverd. Een vervolgvraag over de data van 2009 en 2010 zal via een aparte subsidie worden gefinancierd.
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 9.896
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 9.896 Personele kosten : € 9.896 Activiteitenkosten : € 0

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie [REDACTED] Marktgroepmanager VO, Unit PO-VO Telefoonnummer [REDACTED]
Projectnaam	Aanpassing en implementatie Kwaliteitsmonitor
Projectcode	Cit/6.2b-9-27 (verplichtingnummers 61500-61081, -61082 en -61083)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Afgerond:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een inhoudelijke analyse van de implicaties van de gewijzigde examenprogramma's voor de inhoud van de Kwaliteitsmonitor SE - een gebruikersonderzoek naar de ervaringen en wensen van gebruikers van de KSE van de cd-rom versie - een analyse van de implicaties van de uitkomsten van het inspectieonderzoek naar de kwaliteit van de schoolexamens voor de inhoud van het programma van de KSE - een inventarisatie van ervaringen en wensen van gebruikers van de KSE die deelnemen aan de cursus over de verbetering van het school-examen. <p>Periode september 2010 – december 2010: ontwikkeling van de update op basis van bovenstaande, waarbij het repareren van de technische fouten in de ICT-applicatie voorwaardelijk is voor de inhoudelijke verbetering.</p>
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 78.189
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 78.189 Personele kosten : € 42.900 Activiteitenkosten : € 35.289

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie [REDACTED] Cluster manager Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Examens gedocumenteerd schrijven en examens leesvaardigheid Nederlands havo-vwo
Projectcode	Cit/6.2b-9-28 (vervolg op Cit/6.2b-8-28) (verplichtingnummers 61500-61081, -61082 en -61083)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Er zijn proefexamens ontwikkeld bij het centraal examen Nederlands havo en vwo schrijfvaardigheid ('gedocumenteerd schrijven') voor in een eigen zitting naast een zitting voor het toetsen van leesvaardigheid. Door een eigen zitting schrijfvaardigheid kan meer aandacht worden besteed aan de beoordeling van de schrijfvaardigheid en productieve vaardigheden.</p> <p>De werkzaamheden van Cito vallen binnen het projectplan. Als deel van het project wordt gezocht naar een betrouwbare methode voor de beoordeling van de schrijfvaardigheid.</p> <p>In 2009 werden proefexamens ontwikkeld en uitgeprobeerd. De beoordelaarsovereenstemming bleek toen nog onder de maat. In 2010 werd een verbeterd correctiemodel ontwikkeld en wordt een proef uitgevoerd met het ontwikkelen en opstellen van een schaal met voorbeelduitwerkingen, met bijbehorende kwaliteitsbeschrijvingen. Het gebruik van deze schaal met voorbeelduitwerkingen wordt in het najaar in enkele klassen uitgeprobeerd.</p>
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 36.251,62
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 29.170 Personele kosten : € 18.590 Activiteitenkosten : € 10.580

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Manager Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Onderzoek tweede correctie centrale examens
Projectcode	Cit/6.2b-9-34 (verplichtingnummers 61500-61081, -61082 en -61083)
Realisatie van het project per 1 september 2010	Voor een gedetailleerde beschrijving van de te leveren producten en prestaties zij verwezen naar het betreffende Subsidieverzoek Sloa 2009 en het Activiteitenverslag Sloa 2009. In dit laatste verslag is aangegeven dat een aantal activiteiten doorgeschoven is naar 2010 (onder andere de statistische analyse van de resultaten, het opstellen van het onderzoeksverslag en het bespreken van dit verslag met de resonansgroep alsook het opstellen van plannen voor een eventueel vervolg). De werkzaamheden zijn in de eerste helft van 2010 definitief afgerond.
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 11.752,28
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 11.753

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Hoofd Cito Internationaal Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Verbeterprogramma BES eilanden expertise en toetsen
Projectcode	Cit/6.2b-9-38 (IB/BES/141679)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>In het kader van het Verbeterprogramma BES- eilanden is Cito bij twee activiteiten betrokken.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lidmaatschap van de Stuurgroep Verbeterplan BES-eilanden. Deze Stuurgroep adviseert het projectteam en het Ministerie bij het uitvoeren van werkzaamheden in het kader van het Verbeterprogramma BES-eilanden. 2. Afname toetsen Cito LOVS en VAS ter verkrijging van inzicht in de stand van zaken van het onderwijs in een aantal vak(gebieden) voor het primaire en voortgezet onderwijs. Op basis van de resultaten op deze toetsen kunnen gerichte maatregelen ter verbetering van het onderwijs op de BES-eilanden genomen worden. <p>Uitgevoerde activiteiten <u>Onderdeel 1</u> (Stuurgroep BES-eilanden) Voor 2010 stonden vier bijeenkomsten gepland. In 2010 hebben nog geen bijeenkomsten plaatsgevonden.</p> <p>Uitgevoerde activiteiten <u>Onderdeel 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Voor het LOVS (primair onderwijs) hebben in 2010 diverse toetsafnames plaatsgevonden. Voor deze afnames zijn toetsen aangepast aan de doelgroep (o.a. vertalen van opgaven in Engels en Papiamentu). De resultaten zijn geanalyseerd en de resultaten zijn vergeleken met de afnames uit 2009. De afnames uit 2009 worden als nulmeting beschouwd. ▪ Voor het voortgezet onderwijs hebben ook afnames plaatsgevonden. Hiertoe zijn toetsen uit het Cito Volg-en-AdviesSysteem (VAS) afgenomen. Ook deze toetsen zijn vertaald in het Engels en Papiamentu. Cito heeft de resultaten geanalyseerd en de rapportage daarover toegestuurd aan betrokkenen op de BES-eilanden. <p>Voor de beide onderdelen 1 en 2 is afgeweken van het oorspronkelijk voorstel. Dit is gebeurd na overleg met de Projectgroep BES-eilanden en het Ministerie. Met het Ministerie is afgesproken dat in de tweede helft van 2010 en herberekening plaatsvindt op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de op verzoek van het Projectteam nog uit te voeren werkzaamheden.</p>
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 100.342,50 Nog te ontvangen: € 88.824,16 Totaal beschikbaar voor 2010: € 189.166,66

Geraamde realisering per 31 december 2010	Onderdeel II + Onderdeel I = Totaal	
	Totaal	: € 126.034,35 + € 27.610 = € 163.644,35
	Personele kosten	: € 91.413,75 + € 27.360 = € 118.773,75
	Activiteitenkosten	: € 34.620,60 + € 250 = € 34.870,60

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie: Projectmanager Telefoonnummer:
Projectnaam	Intaketoets Persoonlijk Assistent Leraren (PAL) taal en rekenen
Projectcode	Cit/6.2b-9-39 (verplichtingnummer 61500-59088)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Bij de toekenning van de opdracht is uitgegaan van ongeveer 1500 toetskandidaten in totaal (in een afnameperiode van 2009-2012) en ongeveer 400 per jaar. Cito levert de PAL toetsen uit aan de opleidingen. De overige organisatie-activiteiten worden door het Platform Beta-techniek uitgevoerd.</p> <p>Vanaf mei 2009 t/m juli 2010 hebben in totaal 188 studenten de Pal toets gemaakt. In 2010 zijn dit 53 kandidaten. De aantallen blijven achter op de schattingen waarop de subsidie is toegekend, dus ook de kosten voor Cito zijn minder dan begroot.</p> <p>In het najaar van 2010 worden de toetsen ververs. De verwachting is dat ook in 2010 een egalisatiereserve zal ontstaan.</p> <p>N.B. Er is sprake van een typefout in de beschikking. De subsidie heeft een afgesproken looptijd van 4 jaar: van 2009 t/m 2012. In de beschikking staat een looptijd genoemd van 2009-2010.</p>
Toegekende subsidie 2010 tot en met 2012	<p>Egalisatie 2009 : € 6.110,75</p> <p>Toekenning 2010: € 8.804,25</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 3.986</p> <p>Personele kosten : € 3.818</p> <p>Activiteitenkosten : € 168</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Gontactpersoon	Naam Functie Senior Consultant Telefoonnummer
Projectnaam	PISA 2009 (Programme for International Student Assessment)
Projectcode	Cit/6.2b-8-21 (verplichtingsnummer 61500-45173)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Reallsatie per september 2010</p> <ul style="list-style-type: none"> - De Nederlandse dataset is geleverd aan Consortium A (Australië) - De kwaliteitsrapportages zijn ontvangen van Consortium A en in orde bevonden - Er is een plan opgesteld voor de eindrapportage van PISA - 2009 in overleg met de verantwoordelijke ambtenaar bij OCW <p>Haalbaarheidsprognose project</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begin december wordt het eindrapport opgeleverd. <p>Met het Ministerie van Ondenvijs is het afronden van PISA 2009 en het opstarten van het nieuwe project PISA 2012 besproken.</p>
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 87.680</p> <p>Personele kosten : € 83.250</p> <p>Activiteitenkosten : € 4.430</p> <p>Egalisatie 2009 : € 114.266,44</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 139.807</p> <p>Personele kosten : € 123.552</p> <p>Activiteitenkosten : € 16.255</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie [REDACTED] Consultant Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	PISA 2006 Aanvullend onderzoek
Projectcode	Cit/6.2b-8-22 (verplichtingnummer 61500-60601)
Realisatie van het project per 1 september 2010	Er is een proefdruk gemaakt voor het te publiceren boekje. In augustus 2010 wordt deze proefdruk beoordeeld en worden er zo nodig correcties aangebracht. In september 2010 zal het boekje worden gedrukt en verspreid. Daarna is het project afgerond.
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 33.161,89
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 30.995,10 Personele kosten : € 20.377,50 Activiteitenkosten : € 10.617,60

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie [REDACTED] Consultant Telefoonnummer [REDACTED]
Projectnaam	ESLC (European Survey on Language Competences) Nederland
Projectcode	Cit/6.2b-8-24 (verplichtingnummer 61500-52155)
Realisatie van het project per 1 september 2010	Realisatie per september 2010: <ul style="list-style-type: none"> - De Field Trial is uitgevoerd en de resultaten zijn opgestuurd naar het consortium. Dit betekent dat de volgende activiteiten zijn uitgevoerd: training toetsleiders, afname op deelnemende scholen, beoordelen van toetsen, invoeren data toetsen. - De voorbereiding van de Main Survey is gestart. Dit houdt in: sampling informatie aanleveren, toetsleiders werven, databank opzetten en documentatie (handleidingen) aanpassen.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 348.426 Personele kosten : € 204.480 Activiteitenkosten : € 143.946 Egalisatie 2009 : € 94.620,56
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 303.236 Personele kosten : € 160.160 Activiteitenkosten : € 143.076

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: [REDACTED] Productmanager Schoolexamens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Eindtoetsing en -beoordeling in nieuw vak Natuur Leven en Technologie (NLT)
Projectcode	Cit/6.2b-9-11 (vervolg op Cit/6.2b-8-11 en Cit/6.2b-7-11) (verplichtingnummers 62500-61081, -61082 en -61083)
Realisatie van het project per 1 september 2010	De activiteiten die in 2009 al grotendeels waren afgerond hebben in januari/februari 2010 hun definitieve beslag gekregen. Daarbij ging het om <ul style="list-style-type: none"> • screening van concept toetsmateriaal van vertraagde modules uit de 1e, 2e en 3e ontwikkelgolf • screening van concept toetsmateriaal van modules uit de 4e en laatste ontwikkelgolf Het resultaat van de inbreng van Cito is geëvalueerd voor 30 van de naar verwachting in totaal 52 te certificeren modules.
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 2.687,25
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 2.752,75

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie : Manager Centrale examens Telefoonnummer:
Projectnaam	Constructiegroepen voor constructie centrale examens algemeen vormende vakken havo/vwo
Projectcode	Cit/w-10-04 (zie ook project Cit/w-10-02) (verplichtingnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	In de periode januari t.e.m. juli is door de constructiegroepen gewerkt aan examens 2011. Deze zijn in de periode juni-september ter vaststelling aan het CvE voorgelegd. Het Cito heeft in de periode januari-september de gebruikelijke aanstellings- en declaratieprocedures uitgevoerd. In de periode augustus-december is door de constructiegroepen gestart met het werken aan de examens 2012. In het algemeen worden de werkzaamheden conform planning uitgevoerd.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 1.882.790 Activiteitenkosten : € 1.882.790
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 1.882.790 Personele kosten : € Activiteitenkosten : € 1.882.790

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam ██████████ Functie : Manager Centrale examens Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Normhandhaving centrale examens VO
Projectcode	Cit/w-10-05 (verplichtingnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	De normhandhaving verloopt volgens plan. De posttests en standardsettings zijn gerealiseerd en afgerond. Bij de normering van de centrale examens van 2010 zijn de verzamelde gegevens door CvE gebruikt evenals de gegevens van de pretests. De geplande pretests en de tryouts zijn gerealiseerd. De data zijn verzameld en zullen in het najaar worden geanalyseerd. De resultaten worden betrokken bij het samenstellen van de examens 2011 en 2012. De cyclische activiteiten voor de normhandhaving in 2011 worden dit jaar voorbereid.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 416.208 Personele kosten : € 279.708 Activiteitenkosten : € 136.500
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 416.208 Personele kosten : € 279.708 Activiteitenkosten : € 136.500

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: Manager Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	COMPEX – computer en examens van havo, vwo en vmbo GT
Projectcode	Cit/w-10-06 (verplichtingnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Er zijn (proef)opgaven en (proef)examens voor vakken met nieuwe digitale examens volgens plan ontwikkeld.</p> <p>In veel gevallen was het nodig nieuwe speciale ICT-applicaties in die examens te ontwikkelen of aan te passen. De werkwijze voor het ontwikkelen van digitale examens wordt systematisch in kaart gebracht. De vakmedewerkers worden bij het maken van digitale examens voor hun vak ondersteund. Er is een begin gemaakt met het onderzoek naar de mogelijkheid te werken met opgavenbanken.</p> <p>Scholen kregen volgens plan voorbeeldmateriaal uitgereikt en er werden voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd.</p> <p>Digitale examens die afgenomen zijn in het kader van de compexpilots zijn samen met de scholen en CvE geëvalueerd. De ontwikkeling en de afname van de klassieke compep examens 2010 zijn begeleid en geëvalueerd.</p>
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 600.000 Personele kosten : € 549.120 Activiteitenkosten : € 50.880
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 600.000 Personele kosten : € 550.000 Activiteitenkosten : € 50.000

R&D

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Marktgroepmanager PO/VO Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Ontwikkeling Leerling- en onderwijsvolgsysteem
Projectcode	Cit/rd-10-01 (vervolg op Cit/In-9-01) (verplichtingsnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Realisatie van de diverse projectonderdelen vindt plaats conform de afspraken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekenen-wiskunde: continueren en afronden van de ontwikkeling voor de uitgaven 'Diagnosticeren en plannen in de bovenbouw'. Het product zal eind 2010 gereed zijn voor uitgave. - Taal: de opgavenbanken ten behoeve van de vernieuwing van de toetsen Woordenschat (deels ook digitaal) zijn uitgebreid naar groep 6. - Studievaardigheden: uitgave van de toets voor groep 8 is afgerond. In het najaar wordt de ontwikkeling van de klassikale leergang 'Leren studeren' afgerond. - Module bovenschoolse rapportages: hiervoor is een concept opzet op papier gemaakt en voorgelegd aan vijf schoolbesturen. Op basis van hun feedback wordt in het najaar de opzet gemaakt voor het inbouwen ervan in het LOVS. - Ontwikkeling van de Opleiding Evaluatiespecialist voor het primair onderwijs: hiervoor is een opzet gemaakt voor een serie van 6 bijeenkomsten. In het najaar worden de bijeenkomsten uitgevoerd; 14 personen afkomstig van 10 scholen nemen eraan deel. <p>Over de uitvoering van een aantal van bovenstaande componenten zal in het najaar van 2010 nog nader overleg worden gevoerd met het ministerie.</p>
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 517.000</p> <p>Personele kosten : € 483.568</p> <p>Activiteitskosten : € 33.432</p> <p>Egalisatie 2009 : € 7.965,33</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 623.328

Expertisecentrum

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Hoofd Research PO/VO Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Periodieke Peiling van het Onderwijsniveau (PPON)
Projectcode	Cit/exp-10-01 (verplichtingsnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Voor 2010 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:</p> <p>Nederlandse taal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorjaar 2010 zijn peilingsonderzoeken uitgevoerd voor Spreekvaardigheid Basisonderwijs en Speciaal Basisonderwijs. Er zijn toetsen afgenomen in de groepen 5 en 8 in het basisonderwijs en in de eindgroep van het sbo. De afname is dit keer voor het eerst uitgevoerd met behulp van notebooks. • Voorbereiding van de peilingen voor Lezen in 2011. Er is aanvullend toetsmateriaal ontwikkeld voor Begrijpend lezen en Technisch Lezen in groep 5 en groep 8. Ook worden materialen ontwikkeld voor de ondersteunende vaardigheden woordenschat en alfabetiseren. De peiling in groep 5 vindt in deze peiling voor het eerst plaats in januari. • Verwerking en analyse van de schrijfproducten van de peiling Schrijfvaardigheid in 2009. Afronden van de beoordelingsschema's, werving van beoordelaars en uitvoeren van het beoordelingsdesign. Start van de analyse en rapportage. • Afronding rapportage van de balans Luistervaardigheid in groep 5 en 8 bo en de eindgroep sbo. <p>Rekenen/wiskunde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering van de peiling in groep 5 in januari en februari. Verwerking en invoering van de gegevens in de database. Start van de analyses van de uitkomsten. • Voorbereiding peiling rekenen-wiskunde groep 8 in 2011. Ontwikkeling van aanvullende items voor deze peiling, onder andere vanwege een afstemming op het referentiekader van de Expertgroep Doorlopende Leerlijnen. <p>Overige leergebieden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rapportage van de in 2009 uitgevoerde peilingonderzoek voor Burgerschapskunde. Uitvoering van een standaardenonderzoek voor de peiling Burgerschapskunde • Afronding van de balansrapportages van de peilingsonderzoeken voor Geschiedenis en Aardrijkskunde 2008. • Uitvoering van een peilingonderzoek voor Natuurkunde en Techniek. • Uitvoering van de uitgestelde peiling Biologie en Gezondheid. • Oriëntatiestudies ten behoeve van peilingonderzoeken rond metacognitieve vaardigheden en sociaal-emotionele ontwikkeling.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 1.458.898 Personele kosten: € 1.212.640 Activiteitenkosten: € 246.258

	Egalisatie : € 147.493,75
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 1.425.349 Personele kosten: € 1.203.983 Activiteitenkosten: € 221.366

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Hoofd Psychometrisch Onderzoek- en Kenniscentrum Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Expertisecentrum Onderwijskundige Informatietechnologie
Projectcode	Cit/exp-10-02 (verplichtingnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>1. Het in samenwerking met anderen (verder) ontwikkelen en toegankelijk maken van informatiesystemen waarmee bij het onderwijs betrokkenen (o.a. docenten, scholen, ouders, onderwijsorganisaties) informatie kunnen verkrijgen over kenmerken van en de door leerlingen en/of scholen behaalde prestaties op studietoetsen en/of examens.</p> <p><i>Werkzaamheden betroffen het (verder) ontwikkeling van procedures en een computerprogramma voor onderzoek en kwaliteitscontrole van vragen, bewerking van oordelen over items/vragen van docenten en andere deskundigen ten behoeven van het vaststellen van standaarden op toetsen, onderzoek naar rapportagevormen voor toetsresultaten waarbij de betreffende vaardigheid in de tijd veranderd, onderzoek naar de rapportage en toepassing van adaptief toetsing en de wijze waarop beheersingsbeslissingen (bijvoorbeeld passend bij referentieniveaus) via adaptieve toetsing kunnen worden genomen. Ook werd naar aanleiding van verzoeken van bij het onderwijs betrokkenen verder onderzoek gedaan naar verschillende vraagtypen en de scoring van die vraagtypen.</i></p> <p>2. Het onderzoek en ontwikkelen van multimedia toetsen voor het beoordelen van competenties van docenten die werkzaam zijn in het mbo-onderwijs en de competenties van chauffeurs.</p> <p><i>Werkzaamheden betroffen onderzoek naar het gebruik van videodossiers bij de beoordeling van competenties in lerarenopleidingen, onderzoek naar de LIO stage in de lerarenopleiding en onderzoek naar effectiviteit van verschillende toetsvormen en assessments bij multimediale toetsing.</i></p> <p>3. Disseminatie van het onderzoeks- en ontwikkelingswerk van het expertisecentrum zal o.a. plaatsvinden via:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cito rapporten en publicaties in (Inter)nationale tijdschriften; - presentaties op (inter)nationale conferenties; - de website Toetswijzer die maandelijks door ongeveer zestien duizend bij het onderwijs betrokkenen geraadpleegd wordt. <p><i>Over voornoemd onderzoek wordt gerapporteerd en gepresenteerd.</i></p>
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 335.000 Personele kosten : € 268.840 Activiteitskosten : € 66.160

Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 370.572
	Personele kosten : € 368.000
	Activiteitenkosten : € 2.572

[REDACTED]

[REDACTED]

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Hoofd Psychometrisch Onderzoek- en Kenniscentrum Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Expertisecentrum Psychometrie
Projectcode	Cit/exp-10-03 (verplichtingsnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>1. Het (verder) ontwikkelen van psychometrische methoden en technieken waarmee de kwaliteit van meetinstrumenten (toetsen en examens) beter onderzocht en dus bepaald kunnen worden. De werkzaamheden vinden plaats in vier projecten. Twee rapporten over het onderzoek en de <i>nieuwe ontwikkelingen op psychometrisch gebied zijn uitgebracht en twee rapporten zijn in voorbereiding. Over de ontwikkelingen en het onderzoek zijn reeds presentaties aan vakgenoten gegeven.</i></p> <p>2. Het ontwikkelen van software bij de onder punt 1 bedoelde psychometrische methoden en technieken <i>De software ontwikkeling verloopt conform planning.</i></p>
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 280.000 Personele kosten : € 263.120 Activiteitenkosten : € 17.880
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 354.440 Personele kosten : € 353.640 Activiteitenkosten : € 800

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam ██████████ Functie ██████████ Psychometrisch Onderzoek- en Kenniscentrum Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Expertisecentrum Kennis- en Informatiecentrum (KIC)
Projectcode	Cit/exp-10-04 (verplichtingnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>Het project omvat de volgende werkzaamheden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het via de website Toetswijzer toegankelijk maken en beschikbaar stellen van kennis en informatie over toetsen, examens, psychometrie, assessment en kwaliteitszorg. 2. De rubriek Toetsgids binnen Toetswijzer uitbreiden met beschrijvingen en beoordelingen door deskundigen van zowel toetsen van Cito en andere organisaties/uitgeverijen. <p>Het onderhouden van de website is een continue activiteit die vooral bestaat uit het continu rapporteren over nieuwe zaken op het gebied van toetsen en examineren en het bijhouden van bestaande en inrichten van nieuwe rubrieke. Door tijdelijke personele ondercapaciteit is in het eerste half jaar een minimum aan werkzaamheden uitgevoerd. Hierdoor zijn achterstallige werkzaamheden die in de tweede helft van 2010 zullen worden uitgevoerd.</p>
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 146.000 Personele kosten: € 114.400 Activiteitenkosten: € 31.600</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 183.140 Personele kosten: € 183.040 Activiteitenkosten: € 100</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie Hoofd Cito Internationaal Telefoonnummer [REDACTED]
Projectnaam	Nederlandse Antillen / Aruba / Internationaal
Projectcode	Cit/exp.10-05 (verplichtingsnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>In het kader van ondersteuning aan de Nederlandse Antillen op het gebied van onderwijsevaluatie, examinering en deskundigheidsbevordering in het kader van het samenwerkingsverband van Nederland met de Nederlandse Antillen zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Screenen toetsdocumentatie SBO (vervolg van 2009 activiteit – bijna afgerond). - Training Ontwikkeling Kijk- en Luistertoetsen (afgerond). - Screening Examens Techniek (vervolg van 2009 activiteit - afgerond). - Aanpassen Examemallen (vervolg van 2009 activiteit – staat voor tweede helft 2010 gepland). - Training AKB beoordelaars – training 1 groep (planning voor training nog 3 extra groepen voor 2° helft 2010). - Cesuur- en normvaststelling – examen 2010 (afgerond). - Train-de-trainer (vervolg van 2009 activiteit – afgerond). <p>In het kader van ondersteuning aan Aruba op het gebied van onderwijsevaluatie, examinering en deskundigheidsbevordering in het kader van het samenwerkingsverband van Nederland met Aruba zijn tot nu toe in 2010 geen activiteiten uitgevoerd. Er staat ook voor de tweede helft van 2010 niets op de planning.</p> <p>In het kader van kennisverspreiding en voorlichting over toetsing en examinering aan bezoekers uit het buitenland, zijn de volgende bezoekers ontvangen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EuroClio – verschillende landen: maart, 8 personen. - Bifie – Austria: April, 4 personen. - National Examination Center – Georgia: juni, 4 personen. - Ministry of Education – Singapore: juni, 2 personen.
Toegekende subsidie 2010	<p>Totaal : € 60.000</p> <p>Personele kosten</p> <p>Buitenlandse bezoeken: € 13.500</p> <p>Aruba en Ned. Antillen : € 32.500</p> <p>Activiteitskosten : € 4.000</p> <p>Egalisatie 2009 : € 2.550,38</p>
Geraamde realisering per 31 december 2010	<p>Totaal : € 52.564</p> <p>Personele kosten</p> <p>Buitenlandse bezoeken: € 14.014</p> <p>Aruba en Ned. Antillen : € 35.000</p> <p>Activiteitskosten : € 3.550</p>

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : Manager Centrale examens Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Olympiade
Projectcode	Cit/exp-10-06 (verplichtingsnummer 61500-67769)
Realisatie van het project per 1 september 2010	De activiteiten betr. de ontwikkeling van de jaarlijkse olympiades bij de zes vakken liggen op schema. De vakken kennen verschillende planningen: de activiteiten zijn niet gelijkmatig over het jaar verdeeld.
Toegekende subsidie 2010	Totaal : € 45.377 Personele kosten : € 45.377
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 45.377 Personele kosten : € 45.377

W.SLOA

Artikel 6 - 2 - b

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam [REDACTED] Functie : Manager Centrale examens Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Aanvullende kosten (BTW) Constructiegroepen productie centrale examens vmbo en havo/vwo
Projectcode	Cit/6.2b-7-16 (verplichtingnummer 61500-46172)
Realisatie van het project per 1 september 2010	In de afgelopen jaren hebben cg-leden opgaven voor de centrale examens aangeleverd. Scholen waar die cg-leden werkzaam zijn kunnen BTW claimen over de vergoeding die zij ontvingen van Cito voor de verminderde inzetbaarheid van de docenten. De scholen moeten hiertoe een factuur aan Cito sturen. Nog niet alle scholen hebben deze factuur verstuurd. Af en toe wordt nog een achterstallige factuur ontvangen voor een BTW vergoeding waar de scholen recht op hebben.
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 46.118,44
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 20.000 Personele kosten: € Activiteitenkosten: € 20.000

Tussenrapportage SLOA 2010

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: [REDACTED] Functie: [REDACTED] Hoofd Research PO/VO Telefoonnummer: [REDACTED]
Projectnaam	Hantering van proefreferentieniveaus BO.
Projectcode	Cit/6.2b-7-19 (verplichtingsnummer 50500-427582)
Realisatie van het project per 1 september 2010	<p>De volgende activiteiten zijn in 2010 uitgevoerd:</p> <p>Dit is een doorloop van activiteiten die zijn uitgevoerd in het najaar van 2009. Er is een verslag geproduceerd van het standaardonderzoek gehouden in Arnhem en Den Haag, waarin de proefreferentieniveaus worden beschreven voor het domein Rekenen-wiskunde voor groep 8. Dit is een vervolg op de rapportage van een vergelijkbare procedure die in 2008 is uitgevoerd voor Groep 5 bij Taaltoetsen en Rekenen/wiskunde.</p> <p>In 2009 is in de regio Den Haag een vervolg gegeven met één standaardonderzoek voor Rekenen/wiskunde groep 8. Dit ging vergezeld van een workshop waarin het concept referentieniveaus werd toegelicht en de hantering ervan in de praktijk bij gebruik van het LOVS is verduidelijkt.</p> <p>In juli 2010 zijn er nog enkele bijeenkomsten geweest op schoolniveau in de regio Arnhem om het concept van referentieniveaus uit een te zetten en hanteerbaar te maken in de praktijk. Voor Rekenen-wiskunde groep 8 zijn deze niveau's vastgesteld op schoolniveau met teams van leraren. In augustus is gewerkt aan afronding van de rapportage.</p> <p>Met onderzoekers van TIER en RION een uitwisseling geweest over de gehanteerde werkwijze bij het bepalen van referentieniveaus. Dit heeft zich voortgezet in het BOPO-project 'Streef', waarin de kennis, opgedaan in het project Hantering proefreferentieniveaus BO, wordt uitgebreid naar meerdere regio's en over meerdere leerjaren. Het project 'Streef' loopt nog twee schooljaren door.</p>
Toegekende subsidie 2010	Egalisatie 2009 : € 10.148,33
Geraamde realisering per 31 december 2010	Totaal : € 10.150 Personele kosten : € 8.870 Activiteitenkosten : € 1.280